

સન ૨૦૨૨-નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક: ૭.

ગુજરાત શહેરી વિસ્તારોમાં ઢોર નિયંત્રણ (રાખવા અને હેરફેર કરવા) બાબત વિધેયક,
૨૦૨૨.

અનુક્રમણિકા

કલમો	વિગત
	પ્રકરણ ૧ પ્રારંભિક
૧.	ટૂંકી સંજ્ઞા, વ્યાપ્તિ, લાગુ પડવા બાબત અને આરંભ.
૨.	વ્યાખ્યા.
	પ્રકરણ ૨ લાઈસન્સ માટેની અરજી
૩.	લાઈસન્સ વિના શહેરી વિસ્તારોમાં ઢોર ન રાખવા બાબત.
૪.	લાઈસન્સ કાઢી આપવા અથવા તાજું કરવા માટેની અરજી.
૫.	લાઈસન્સ રદ કરવા બાબત.
	પ્રકરણ ૩ હેરફેર પર નિયમન
૬.	શહેરી વિસ્તારોમાં ઢોર લાવવા પર પ્રતિબંધ.
૭.	ઢોર રાખવા માટે પ્રતિબંધિત વિસ્તારો.
૮.	ઢોરની હેરફેર.
૯.	રખડતા ઢોરને જપ્ત કરવા બાબત.
૧૦.	ઘાસચારાનું વેચાણ.
	પ્રકરણ ૪ લાઈસન્સ ધરાવનારની બીજી ફરજો
૧૧.	વિગતોમાં ફેરફારની નોટિસ.
૧૨.	સ્થાનિક સત્તામંડળને ઢોર આપવા બાબત.
૧૩.	ઢોરના મડદાના નિકાલ બાબત.

	પ્રકરણ ૫ આ અધિનિયમ હેઠળ વિવિધ સત્તામંડળની અન્ય જવાબદારીઓ
૧૪.	લાઇસન્સની ચકાસણી અને પ્રદર્શન.
૧૫.	કામચલાઉ ઢોરની કોલેજ બાંધકામ.
	પ્રકરણ ૬ અપીલ અને ગુના
૧૬.	અપીલ.
૧૭.	ગુના અને શિક્ષા.
૧૮.	જપ્ત કરેલા ઢોરને મુક્ત કરવા માટેનો ઇંડ.
૧૯.	નિરીક્ષણ દરમિયાન ઇંડ.
૨૦.	ઘાસચારાના વેચાણ માટે ઇંડ.
૨૧.	ઇંડની સજા સંબંધિત વિશેષ જોગવાઈ.
૨૨.	સંક્ષિપ્ત રીતે ગુનાની અદાલતી કાર્યવાહી કરવાની સત્તા.
૨૩.	તહેમતનામું દાખલ કરવા બાબત.
	પ્રકરણ ૭ પૂરક જોગવાઈઓ
૨૪.	શુદ્ધિબુદ્ધિથી લીધેલાં પગલાંને રક્ષણ.
૨૫.	આદેશો આપવાની સત્તા.
૨૬.	નિયમો કરવાની સત્તા.
૨૭.	મુક્તિ આપવા બાબત.
૨૮.	સ્થાનિક સત્તામંડળના કાયદા સાથે જોડાણ બાબત.
૨૯.	મુશ્કેલીઓ દૂર કરવાની સત્તા.
૩૦.	રદ કરવા બાબત અને અપવાદ.
	અનુસૂચિ

GUJARAT BILL NO. 7 OF 2022.

**THE GUJARAT CATTLE CONTROL (KEEPING AND MOVING)
IN URBAN AREAS BILL, 2022.**

A Bill

to provide, in the public interest for licensing, regulating, prohibiting, keeping and moving of cattle in urban areas in the State of Gujarat.

સન ૨૦૨૨-નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક: ૭ .

ગુજરાત શહેરી વિસ્તારોમાં ઢોર નિયંત્રણ (રાખવા અને હેરફેર કરવા) બાબત વિધેયક,
૨૦૨૨.

ગુજરાત રાજ્યમાં, શહેરી વિસ્તારોમાં, ઢોરના લાઇસન્સ આપવા, તેનું નિયમન કરવા,
તેના પર પ્રતિબંધ મૂકવા, તે રાખવા અને તેની હેરફેર કરવા માટે જાહેર હિતમાં
જોગવાઈ કરવા બાબત વિધેયક.

શહેરી વિસ્તારોમાં મોટી સંખ્યામાં ઢોર રાખવાને અને તેની હેરફેર કરવાને કારણે, જોખમમાં આવેલા જાહેર આરોગ્ય અને સ્વચ્છતાની જાળવણી સુનિશ્ચિત કરવી જરૂરી છે;

અને ગુજરાત રાજ્યમાં, શહેરી વિસ્તારોમાં, ઢોરના લાઇસન્સ આપવા, તેનું નિયમન કરવા, તેના પર પ્રતિબંધ મૂકવા, તે રાખવા અને તેની હેરફેર કરવા માટે અને તે સાથે સંકળાયેલી બાબતો માટે, જાહેર હિતમાં જોગવાઈ કરવાનું ઇષ્ટ છે;

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના તોતેરમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે:-

પ્રકરણ ૧
પ્રારંભિક

ટૂંકી સંજ્ઞા,
વ્યાપ્તિ, લાગુ
પડવા બાબત
અને આરંભ.

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત શહેરી વિસ્તારોમાં ઢોર નિયંત્રણ (રાખવા અને હેરફેર કરવા) બાબત અધિનિયમ, ૨૦૨૨ કહેવાશે.

(૨) તે સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે.

(૩) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ, પ્રારંભમાં, મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનો અને નગરપાલિકાઓને, રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, નિર્દિષ્ટ કરે તેવી તારીખે લાગુ પડશે.

(૪) તે, આવા અન્ય શહેરી વિસ્તાર અથવા વિસ્તારો અથવા તેના ભાગોમાં, રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, નક્કી કરે તેવી તારીખ અથવા તારીખોથી અમલમાં આવશે.

વ્યાખ્યા.

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય, તો -

(ક) “અપીલ સત્તાધિકારી (એપેલેટ ઓથોરિટી)” એટલે આ અધિનિયમ જેમાં અમલમાં આવ્યો હોય તેવા કોઈ શહેરી વિસ્તાર અથવા તેના ભાગ માટે, રાજ્ય સરકાર દ્વારા અપીલ સત્તાધિકારી (એપેલેટ ઓથોરિટી) તરીકે મુકરર કરવામાં આવેલા અધિકારી અથવા સત્તાધિકારી;

(ખ) “ઢોર” એટલે અનુસૂચિમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવેલા પશુ;

(ગ) “ઢોરની કોઢ” એટલે ઢોરને રાખવા માટે, ઉપયોગમાં લેવામાં આવતું અથવા ઉપયોગ કરવા ધારેલું કોઈ મકાન;

(ઘ) “ઇન્સ્પેક્ટર “ એટલે આ અધિનિયમ જેમાં અમલમાં આવ્યો હોય તેવા કોઈ શહેરી વિસ્તાર અથવા તેના ભાગ માટે, સ્થાનિક સત્તામંડળ દ્વારા ઇન્સ્પેક્ટર અથવા ઇન્સ્પેક્ટરો તરીકે નીમવામાં આવેલા એક અથવા વધુ અધિકારીઓ;

(ચ) “લાઇસન્સ અધિકારી” એટલે આ અધિનિયમ જેમાં અમલમાં આવ્યો હોય તેવા કોઈ શહેરી વિસ્તાર અથવા તેના ભાગ માટે, સંબંધિત સ્થાનિક

સત્તામંડળ દ્વારા લાઇસન્સ અધિકારી અથવા અધિકારીઓ તરીકે નીમવામાં આવેલા એક અથવા વધુ અધિકારીઓ;

(છ) “લાઇસન્સ” એટલે આ અધિનિયમ આપવામાં આવતું લાઇસન્સ;

(જ) “લાઇસન્સ ધરાવનાર” એટલે-

(૧) પોતાના અથવા પોતાના પરિવારના સભ્યો દ્વારા દૂધ જેવા ઉત્પાદનોના વપરાશ માટે, પોતાની જગ્યા પર મુખ્યત્વે ઢોરની કોઢનો નિભાવ કરતી હોય;

(૨) દૂધ વેચવા, ઊન વેચવા જેવી વાણિજ્યિક પ્રવૃત્તિઓ અને કાયદા દ્વારા છૂટ આપવામાં આવેલી હોય તેવી અન્ય પ્રવૃત્તિઓ કરવાના હેતુ માટે, ઢોરની કોઢનો નિભાવ કરતી હોય,

- તેવી, આ અધિનિયમ હેઠળ સ્થળના સંબંધમાં જેને લાઇસન્સ આપવામાં આવ્યું હોય તેવી વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓનો સમૂહ અથવા એસોસિએશન અથવા સંગઠન.

(ઝ) “લાઇસન્સવાળી જગ્યા” એટલે ઢોરની કોઢને લગતી જમીન સહિત આ અધિનિયમ હેઠળ લાઇસન્સ આપવામાં આવ્યું હોય તે જગ્યા.

(ટ) “સ્થાનિક સત્તામંડળ” એટલે :

સન ૧૯૪૯નો
મુંબઇનો ૫૯મો.

(૧) ગુજરાત પ્રોવિન્શિયલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અધિનિયમ, ૧૯૪૯ હેઠળ રચાયેલું મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન;

સન ૧૯૬૪નો
ગુજરાતનો ૩૪મો.

(૨) ગુજરાત નગરપાલિકા અધિનિયમ, ૧૯૬૩ હેઠળ રચાયેલી નગરપાલિકા;

(ઠ) “પરવાનગી” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ આપવામાં આવેલી પરવાનગી(પરમિટ) ;

(ડ) “ઠરાવેલું” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરવામાં આવેલ નિયમોથી ઠરાવેલું;

- (ઢ) “નિયમો” ઁટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરવામાં આવેલ નિયમો;
- (ત) “અનુસૂચિ” ઁટલે આ અધિનિયમ સાથે જોડેલી અનુસૂચિ;
- (થ) “શહેરી વિસ્તાર” ઁટલે,-

(૧) તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈ કાયદા હેઠળ રચાયેલ કોઈ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અથવા નગરપાલિકાની હદમાં આવેલો કોઈ વિસ્તાર અને આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે, રાજ્ય સરકાર દ્વારા, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, તે જ વિસ્તારના ભાગ તરીકે જાહેર કરવામાં આવે તેવો તેને લગોલગ આવેલો હોય ઁવો વિસ્તાર;

(૨) આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે, રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, તેના વિકાસ અને વધતી જતી વસ્તીને લક્ષમાં લઈને, શહેરી વિસ્તાર તરીકે જાહેર કરે તેવો રાજ્યમાંનો અન્ય કોઈ વિસ્તાર.

પ્રકરણ ૨

લાઈસન્સ માટેની અરજી

લાઈસન્સ વિના શહેરી વિસ્તારોમાં ઢોર ન રાખવા બાબત.

૩. આ અધિનિયમ હેઠળ તેને આપવામાં આવેલા લાઈસન્સની શરતો અનુસાર અને તે હેઠળ હોય તે સિવાય કોઈ શહેરી વિસ્તાર અથવા તેના ભાગમાં, આ અધિનિયમ જે તારીખે અમલમાં આવે તે તારીખથી ત્રણ મહિનાની મુદત પૂરી થયા પછી, કોઈપણ વ્યક્તિઁ, તે વિસ્તાર અથવા તેના ભાગમાં કોઈપણ ઢોર રાખવું જોઈશે નહિ અથવા રખાવડાવું જોઈશે નહિ અથવા રાખવાની મંજૂરી આપવી જોઈશે નહિ.

લાઈસન્સ કાઢી આપવા અથવા તાજું કરવા માટેની અરજી.

૪. (૧) આ અધિનિયમના આરંભની તારીખથી અથવા કોઈ વ્યક્તિ ઢોર મેળવે તે તારીખથી નેવું દિવસની મુદતની અંદર, વ્યક્તિઁ, લાઈસન્સ મેળવવા માટે, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં, તેવી ફી સાથે અને તેવા સ્વ-ઁકરાર અને સ્વ-પ્રમાણિત દસ્તાવેજો સાથે લાઈસન્સ અધિકારીને અરજી રજૂ કરવી જોઈશે.

(૨) લાઈસન્સ તાજું કરવા માટેની અરજી, લાઈસન્સ પૂરું થાય તે પહેલાં સાઠ દિવસની મુદતની અંદર કરવી જોઈશે.

(૩) ઢોરની કોઢ તરીકે કોઈ સ્થળનો ઉપયોગ કરવા માટેના લાઈસન્સ માટેની અરજી કરતી દરેક વ્યક્તિએ, તેમાં રાખવાના ઢોરની સંખ્યા જણાવવી જોઈશે અને ઢોરની કોઢને સંલગ્ન જમીનના સ્થાન અને વિસ્તાર દર્શાવતી સૂચક રૂપરેખા, કોઈ હોય, તો તે જોડવી જોઈશે.

(૪) દસ્તાવેજો અને ફી સાથે અરજી મળ્યેથી, લાઈસન્સ અધિકારી, ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે લાઈસન્સ આપી શકશે અથવા તાજું કરી શકશે અને લાઈસન્સ ધરાવનારને, ઠરાવેલી સમયમર્યાદાની અંદર ઠરાવેલ નમૂનામાં લાઈસન્સ કાઢી આપવું જોઈશે. લાઈસન્સ અધિકારી, લેખિતમાં કારણોની નોંધ કરીને, લાઈસન્સ આપવાનો અથવા તાજું કરવાનો ઈનકાર કરી શકશે.

(૫) લાઈસન્સ આપવામાં અથવા તાજું કરવામાં અથવા આપવાનો અથવા તાજું કરવાનો ઈનકાર કરવામાં, લાઈસન્સ અધિકારીએ, નીચેની બાબતો (માપદંડો) ધ્યાને લેવી જોઈશે-

- (૧) જગ્યા (ઢોરની કોઢ)માં ઢોરની સંખ્યા;
- (૨) ઢોરની કોઢની અનુકૂળતા અને પીવાના, ધોવાના અને સફાઈ માટેના પાણીના પુરવઠા માટેની વ્યવસ્થા;
- (૩) નાના પ્રાણીઓના યોગ્ય પાલનપોષણ માટે વ્યવસ્થા;
- (૪) ડ્રાય પિરિયડ (Dry Period- ઢોરની ગર્ભાવસ્થા દરમિયાનનો સમયગાળો) દરમિયાન ઢોરની જાળવણી માટેની વ્યવસ્થા;
- (૫) ઠરાવવામાં આવે તેવી અન્ય બાબતો.

(૬) લાઈસન્સ અધિકારી, વિચારણામાં હોય તેવી જગ્યાની પર્યાપ્તતા અને ઉપલબ્ધતાના આધારે ઢોરની ચોક્કસ સંખ્યા માટે લાઈસન્સ આપી શકશે.

(૭) લાઈસન્સ મળ્યેથી, લાઈસન્સ ધરાવનારે, પંદર દિવસની મુદતની અંદર તેના ઢોરને ટેગ કરવું જોઈશે.

(૮) આ અધિનિયમ હેઠળ કાઢી આપેલું દરેક લાઈસન્સ, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેટલી મુદત માટે માન્ય રહેશે.

(૯) ચોક્કસ જગ્યા માટે ફક્ત એક જ લાઈસન્સની અરજી કરી શકાશે. એક જ સરનામાવાળા મોટા વિસ્તાર માટે બહુવિધ લાઈસન્સની અરજી કરવાની હોય, ત્યારે તેવા કિસ્સામાં, દરેક અરજીમાં વિચારણા હેઠળની ચોક્કસ જગ્યા સ્પષ્ટપણે જણાવવી જોઈએ.

(૧૦) લાઈસન્સ ધરાવનારે, લાઈસન્સમાં મંજૂર કર્યા પ્રમાણેની સંખ્યામાં ઢોર રાખવા જોઈશે. કોઈ વધારાના ઢોર, લાઈસન્સ કાઢી આપ્યાની તારીખથી સાઠ દિવસની મુદતની અંદર વેચવા અથવા આપવા જોઈશે. આવું કરવામાં કોઈ ચૂક થયેથી, લાઈસન્સ રદ કરવામાં અથવા ઠરાવેલ શિક્ષા કરવામાં અથવા તે બંને કરવામાં આવશે.

(૧૧) લાઈસન્સ ધરાવનાર લાઈસન્સ આપેલી જગ્યા બીજી વ્યક્તિને તબદીલ કરે તેવા કિસ્સામાં, નવા માલિકે, ત્રીસ દિવસની અંદર, રજિસ્ટર થયેલા વેચાણ ખત અથવા ગણોત્ત કરાર, વગેરે સાથે, તે જગ્યા માટેના વિદ્યમાન લાઈસન્સમાં નામમાં ફેરફાર કરવા માટે અરજી કરવી જોઈશે. નવો માલિક, લાઈસન્સ આપેલી જગ્યાનો ઉપયોગ કરવાનો ઈરાદો ધરાવતો ન હોય તેવા કિસ્સામાં, તેણે ત્રીસ દિવસની અંદર લાઈસન્સ રદ કરવા માટે, લાઈસન્સ અધિકારીને જાણ કરવાની રહેશે.

(૧૨) ઢોરની સંખ્યામાં ફેરફારના કિસ્સામાં, લાઈસન્સ ધરાવનારે, આ ફેરફાર (થયા)ના ત્રીસ દિવસની અંદર ઇન્સ્પેક્ટરને જાણ કરવી જોઈશે. ઇન્સ્પેક્ટરે, લાઈસન્સ આપેલી જગ્યા, એટલે કે વધારાના ઢોરની સંખ્યાની પર્યાપ્તતા અને ઉપલબ્ધતાનું મૂલ્યાંકન કરવું જોઈશે. ઇન્સ્પેક્ટરને ઢોરની કોઢમાં પર્યાપ્તતા અને ઉપલબ્ધતા જણાય તેવા કિસ્સામાં, ઇન્સ્પેક્ટરે, વિદ્યમાન લાઈસન્સમાં ઢોરની સંખ્યામાંના આ ફેરફાર દર્શાવવા જોઈશે અને લાઈસન્સ ધરાવનાર, ઇન્સ્પેક્ટર દ્વારા મંજૂરી મળ્યાની તારીખથી પંદર દિવસની અંદર વધારાના ઢોરના ટેગ મેળવશે.

(૧૩) ઇન્સ્પેક્ટરને ઢોરની કોઢમાં પર્યાપ્તતા અને ઉપલબ્ધતા અપૂરતી જણાય તેવા કિસ્સામાં, લાઈસન્સ ધરાવનારે, ઇન્સ્પેક્ટર પાસેથી આવી નોટિસ મળ્યાની તારીખથી સાઠ દિવસની અંદર, ઢોરને સ્થાયી ઢોરની કોઢમાં વેચવાના અથવા આપવાના રહેશે.

લાઈસન્સ રદ
કરવા બાબત.

૫. (૧) ઇન્સ્પેક્ટરને કોઈ સમયે એવું જણાય અથવા તેમના ધ્યાન પર લાવવામાં આવે કે લાઈસન્સ ખોટી રજૂઆત અથવા મહત્વની હકીકતોને છુપાવીને અથવા ખોટા અથવા બનાવટી દસ્તાવેજો અથવા ખોટું નિવેદન રજૂ કરીને અથવા

છળકપટથી મેળવેલ છે, તો ઈન્સ્પેક્ટરે, લાઈસન્સ ધરાવનારને, સુનાવણીની તક આપ્યા પછી, ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે લાઈસન્સ રદ કરવું જોઈશે.

(૨) લાઈસન્સ ધરાવનાર દ્વારા આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમોની જોગવાઈઓનો ભંગ થયો હોય અથવા લાઈસન્સની શરતોનો ભંગ થયો હોય તેવા કોઈ કિસ્સામાં, ઈન્સ્પેક્ટર, લેખિતમાં કારણોની નોંધ કરીને, પોતાને યોગ્ય જણાય તેવી મુદત માટે લાઈસન્સ મોકૂફ રાખી શકશે.

(૩) આ અધિનિયમમાં ઉલ્લેખ કર્યા પ્રમાણે, ગુનાના કિસ્સામાં લાઈસન્સ ચોક્કસ મુદત માટે રદ કરવું જોઈશે.

(૪) લાઈસન્સ રદ કરવાના કિસ્સામાં, લાઈસન્સ ધરાવનારે, (લાઈસન્સ) તેવી રીતે રદ કર્યાની તારીખથી ત્રણ મહિનાની અંદર વેચવાનું અથવા આપવાનું જરૂરી રહેશે.

(૫) લાઈસન્સ રદ કરવાના કિસ્સામાં માલિક, (લાઈસન્સ) રદ થયાની તારીખથી પછીના એક વર્ષની મુદત માટે તે જ જગ્યા માટે, નવા લાઈસન્સ માટે અરજી કરવા પાત્ર ગણાશે નહિ.

પ્રકરણ ૩

હેરફેર પર નિયમન

૬. (૧) કોઈપણ વ્યક્તિએ, સ્થાનિક સત્તામંડળની પૂર્વ-મંજૂરી વિના અને પરવાનગીની શરતો અનુસાર હોય તે સિવાય, કતલખાના માટે હોય તે સિવાય, બહારથી કોઈ ઢોરને, આ અધિનિયમ હેઠળ આ રીતે જાહેર કરેલા કોઈ શહેરી વિસ્તારમાં લાવવા જોઈશે નહિ. કોઈપણ કિસ્સામાં તમામ ઢોરની માત્ર વાહનોમાં હેરફેર કરવી જોઈશે.

શહેરી
વિસ્તારોમાં
ઢોર લાવવા
પર પ્રતિબંધ.

(૨) કોઈ ઢોર માટે, અન્ય બહારના વિસ્તારમાં તેમને લઈ જતી વખતે તે વિસ્તારમાંથી તેમના પસાર થવાના કિસ્સામાં, પરવાનગી અને પરમિટની જરૂર રહેશે નહિ. કોઈપણ કિસ્સામાં તમામ ઢોરની માત્ર વાહનોમાં હેરફેર કરવી જોઈશે.

(૩) પ્રતિબંધિત કરેલા વિસ્તારમાંથી કોઈપણ ઢોરની હેરફેર કરવી અથવા ઢોરને પસાર કરવા જોઈશે નહિ અને કોઈ આવું કૃત્ય, આ અધિનિયમ હેઠળ ગુનો ગણાશે.

(૪) સ્થાનિક સત્તામંડળ, આ અધિનિયમ હેઠળ જાહેર કરેલા શહેરી વિસ્તારમાં નવા વિલીન કરેલા પ્રદેશોને ઘટનાક્રમ (Time-lines), ગુના વગેરેના સંબંધમાં છૂટછાટો આપી શકશે. આવી છૂટછાટ તેવા શહેરી વિસ્તારોમાં આ અધિનિયમ લાગુ પડશે તે પછીના બાર મહિના માટેની મુદત માટે આપવામાં આવશે.

ઢેર રાખવા
માટે
પ્રતિબંધિત
વિસ્તારો

૭. (૧) આ અધિનિયમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, આ અધિનિયમ કોઈ શહેરી વિસ્તાર અથવા તેના ભાગમાં જે તારીખે અમલમાં આવે તે તારીખ પછી કોઈ સમયે, સ્થાનિક સત્તામંડળ, પોતાને જાહેર હિતમાં તેમ કરવું યોગ્ય જણાય, તો રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, તે સમગ્ર વિસ્તારને અથવા તે વિસ્તારના ભાગને, પ્રતિબંધિત વિસ્તાર તરીકે જાહેર કરી શકશે.

(૨) આવી જાહેરાત કર્યાની તારીખે અથવા તે તારીખ પછી, પ્રતિબંધિત વિસ્તારમાંની કોઈ જગ્યાના સંબંધમાં કોઈપણ લાઇસન્સ આપવું જોઈશે નહિ અને પ્રતિબંધિત વિસ્તારમાંની તેવી કોઈ જગ્યાના સંબંધમાં અગાઉથી આપવામાં આવેલું અને અમલમાં હોય તેવું કોઈ લાઇસન્સ, સદરહુ તારીખથી ત્રણ મહિનાની મુદત પૂર્ણ થયે અથવા લાઇસન્સની બાકી રહેલી મુદત પૂર્ણ થયે, બેમાંથી જે વહેલું હોય ત્યારથી રદ થયેલું ગણાશે. સંબંધિત વ્યક્તિએ, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ બહાર પાડેલા સદરહુ જાહેરનામાની તારીખથી ત્રણ મહિનાની મુદતની અંદર તેના તમામ ઢેર પ્રતિબંધિત વિસ્તારમાંથી દૂર કરવા જોઈશે.

(૩) સ્થાનિક સત્તામંડળે, સાર્વજનિક રીતે આવા પ્રતિબંધિત વિસ્તારો જાહેર કરવા જોઈશે અને નિર્દિષ્ટ કરવા જોઈશે.

(૪) પેટા-કલમો (૧) અને (૨) માં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, સ્થાનિક સત્તામંડળ, જાહેર હિતમાં, કોઈ સમયે, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ તેના દ્વારા બહાર પાડેલા કોઈ જાહેરનામાને, તે જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરેલા તે વિસ્તારના સમગ્ર અથવા કોઈ ભાગના સંબંધમાં, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, રદ કરી શકશે અને કોઈપણ સમયે પેટા-કલમ (૧) હેઠળ તેવું જ જાહેરનામું બહાર પાડીને, આવા ત્યાર પછીના જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરેલી તારીખથી તે વિસ્તારને અથવા તેના ભાગને, પ્રતિબંધિત વિસ્તાર તરીકે પુનઃજાહેર કરી શકશે.

(૫) આ કલમમાં ગમે તે મજફૂર હોય તેમ છતાં, રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, કોઇપણ સમયે, કોઇ વિસ્તારને પ્રતિબંધિત વિસ્તાર તરીકે જાહેર કરી શકશે અથવા કોઇ વિસ્તારને પ્રતિબંધિત વિસ્તાર તરીકે રદ કરી શકશે. રાજ્ય સરકારના જાહેરનામાથી, સ્થાનિક સત્તામંડળનું જાહેરનામું રદ કરવામાં આવશે.

૮. સ્થાનિક સત્તામંડળ, ઠરાવવામાં આવે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ, અમુક વિસ્તારોમાં ઢોરની નિયંત્રિત હેરફેરને મંજૂરી આપી શકશે.

ઢોરની હેરફેર.

૯. આ અધિનિયમમાં ગમે તે મજફૂર હોય તેમ છતાં, સ્થાનિક સત્તામંડળ, -

રખડતા ઢોરને
જપ્ત કરવા
બાબત.

(ક) ઢોર પ્રતિબંધિત વિસ્તારોમાં જોવા મળે;

(ખ) લાઇસન્સવાળી જગ્યા તરીકે મુકરર ન કર્યા હોય તેવા શહેરી વિસ્તારમાં જોવા મળે;

- તો તેને પકડી શકશે અથવા જપ્ત કરી શકશે.

૧૦. (૧) વેચાણ કરનાર, સ્થાનિક સત્તામંડળે નક્કી કરેલા સમય દરમિયાન શહેરી વિસ્તારોમાં આવેલા ગોચર વિસ્તારોની અંદર અને તેની આસપાસ જ ઘાસચારાનું વેચાણ કરી શકશે.

ઘાસચારાનું
વેચાણ

(૨) વેચાણ કરનાર, કલમ ૭ની પેટા-કલમો (૧) અને (૫) હેઠળ જાહેર કરેલા પ્રતિબંધિત વિસ્તારોમાં ઘાસચારાનું વેચાણ કરી શકશે નહિ.

પ્રકરણ ૪

લાઇસન્સ ધરાવનારની બીજી ફરજો

૧૧. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઇઓને અધીન, લાઇસન્સ ધરાવનારે, લાઇસન્સમાં સમાવિષ્ટ કોઇ વિગતોમાં કોઇ ફેરફાર સંબંધી જાણ, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં તેટલી ફી જોડીને અને તેવા સ્વ-એકરારનામા અને સ્વ-પ્રમાણિત દસ્તાવેજો સાથે અને તેટલી મુદતની અંદર, ઇન્સ્પેક્ટર-ને અરજી કરીને કરવાની રહેશે.

વિગતોમાં
ફેરફારની
નોટિસ.

(૨) ઇન્સ્પેક્ટર -એ, આવી અરજી મળ્યેથી, લાઇસન્સમાં જરૂરી ફેરફાર કરવા જોઇશે.

સ્થાનિક
સત્તામંડળને
ઢોર આપવા
બાબત

૧૨. (૧) લાઇસન્સ ધરાવનાર, તેના ઢોર, મુકરર કરેલા સ્થાયી ઢોરની કોઢમાં રાખવા માટે સ્થાનિક સત્તામંડળને આપી શકશે. ધરડી ગાય વગેરે જેવા ઢોરને, ઠરાવવામાં આવે તેટલી નાણાંની રકમ સામે આપવા જોઇશે.

(૨) સ્થાયી ઢોરની કોઢની યાદી, જ્યાં ઢોર આપી શકાશે તેવા સ્થાનિક સત્તામંડળ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવશે.

ઢોરના
મડદાના
નિકાલ
બાબત

૧૩. ઢોરનું મૃત્યુ થયેથી, લાઇસન્સ ધરાવનારે, પર્યાવરણ અથવા જાહેર આરોગ્યને હાનિકારક ન બને તે રીતે ઢોરના મડદાનો નિકાલ કરવાનો રહેશે. લાઇસન્સ ધરાવનારે, ઢોરના મડદાના સલામત નિકાલ માટે, નીચેની માર્ગદર્શક સૂચનાઓ અનુસરવી જોઇશે:-

(ક) ઢોરને અગ્નિદાહ આપવા(બાળવા) બાબત: સ્થાનિક સત્તામંડળે, ઢોરના મડદાને બાળવા માટે સ્મશાનગૃહ (ઇન્સિનરેટર) ઊભા કરવા માટે વિસ્તારો મુકરર કરવા જોઇશે. લાઇસન્સ ધરાવનાર, ઠરાવવામાં આવે તેટલી નાણાંની રકમની સામે સ્મશાનગૃહમાં ઢોરના મડદાં આપી શકશે.

(ખ) ઢોરના મડદાના ઉપયોગ માટેનો પ્લાન્ટ: સ્થાનિક સત્તામંડળે, શહેરી સ્થાનિક મંડળ સાથે વિચારવિનિમય કરીને, ઢોરના મડદાના ઉપયોગ માટેનો પ્લાન્ટ ઊભા કરવા માટેના વિસ્તારો મુકરર કરવા જોઇશે. લાઇસન્સ ધરાવનાર, ઠરાવવામાં આવે તેટલી નાણાંની રકમ સામે આ પ્લાન્ટમાં ઢોરના મડદાં આપી શકશે.

(ગ) ઊડી દફનક્રિયા: ઢોરનું મડદું જમીનમાં દફન કરવું જોઇશે. લાઇસન્સ ધરાવનારે, દફનની જગ્યા કોઇ ભૂગર્ભ જળના સ્ત્રોત અથવા જળ પ્રદૂષણની સંભાવના ઓછી કરે તેવા વિસ્તારોથી દૂર હોય તે સુનિશ્ચિત કરવું જોઇશે. ઊડી દફનક્રિયા પછી, ઢોરના મડદાને ચૂનો, બ્લિચિંગ પાઉડર અને ક્રિસ્ટલ મીઠાથી ઢાંકવું જોઇશે:

પરંતુ ચેપી રોગથી મૃત્યુ પામેલા ઢોરને દફનાવવું જોઇશે નહિ પણ માત્ર બાળવું જોઇશે.

પ્રકરણ ૫

આ અધિનિયમ હેઠળ વિવિધ સત્તામંડળની અન્ય જવાબદારીઓ

૧૪. (૧) ઇન્સ્પેક્ટર, તમામ વાજબી સમયે, લાઇસન્સ ધરાવતી જગ્યાઓના તમામ ભાગોમાં મુક્ત પ્રવેશ કરી શકશે.
- (૨) ઇન્સ્પેક્ટર અથવા અપીલ અધિકારી અથવા ઇન્સ્પેક્ટર અથવા અપીલ અધિકારી દ્વારા અધિકૃત કરવામાં આવેલા કોઇ અધિકારીને એમ માનવાને કારણ હોય કે કોઇ ઢોરને કોઇ લાઇસન્સ અથવા પરમિટ વગર અથવા આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમોની બીજી કોઇ જોગવાઇઓ અથવા લાઇસન્સની શરતોનો ભંગ કરીને કોઇ ઢોરની કોઢ અથવા જગ્યામાં રાખવામાં અથવા લાવવામાં આવ્યું છે, તો તે, કોઇ ઢોરને એવી રીતે રાખવામાં અથવા યથાપ્રસંગ, લાવવામાં આવ્યું છે કે કેમ એ બાબત સુનિશ્ચિત કરવા માટે, કોઇ પણ વાજબી સમયે, તેમાં પ્રવેશ કરી તેનું નિરીક્ષણ કરી શકશે.
- (૩) લાઇસન્સ અધિકારી, જેના સંબંધમાં લાઇસન્સ મેળવવા અથવા તાજું કરવા માટેની અરજી પ્રક્રિયા હેઠળ હોય તેવા કોઇ ઢોર અથવા એવા ઢોરને રાખવાની વ્યવસ્થાઓની ખાતરી કરવા માટે જગ્યાઓની મુલાકાત કરી શકશે.
- (૪) દરેક લાઇસન્સ ધરાવનારે, લાઇસન્સવાળી જગ્યાઓની અંદર સહેલાઇથી નજરે પડે તેવા કોઇ સ્થળે તેનું લાઇસન્સ તમામ સમયે પ્રદર્શિત કરવું જોઇશે અને જ્યારે તેમને એવું ફરમાવવામાં આવે, ત્યારે ચકાસણી માટે ઇન્સ્પેક્ટરને લાઇસન્સ રજૂ કરવું જોઇશે.
- (૫) ઇન્સ્પેક્ટર, કોઇપણ સમયે આદેશ કરી શકશે કે-
- (૧) રોગચાળના ફેલાવાના કિસ્સામાં, લાઇસન્સવાળી જગ્યાઓમાંથી તમામ વસ્તુઓ દૂર કરવી;
- (૨) લાઇસન્સવાળી જગ્યાઓની તમામ દીવાલો, ભોંયતળિયું અને છત, સાફ કરવી અને ધોવી; અને

લાઇસન્સની
ચકાસણી અને
પ્રદર્શન.

(3) લાઇસન્સવાળી જગ્યાઓમાંથી તમામ કચરો આદેશ કરવામાં આવે તેવી રીતે ભેગો કરવો અને તેનો નિકાલ કરવો.

કામચલાઉ
ઢોરની કોઢનું
બાંધકામ.

૧૫. (૧) સ્થાનિક સત્તામંડળે, કામચલાઉ ઢોરની કોઢ તરીકે વિકસાવવામાં આવશે તેવા વિસ્તારો મુકરર કરવા જોઇશે.

(૨) સ્થાનિક સત્તામંડળે, સરકાર, સમાજ, ખાનગી સંસ્થાઓ, ટ્રસ્ટ, મંડળો, વગેરેની મદદથી કામચલાઉ ઢોરની કોઢ બાંધવી જોઇશે અને તેના નિભાવ માટે જવાબદાર રહેશે.

પ્રકરણ ૬

અપીલ અને ગુના

અપીલ.

૧૬. (૧) લાઇસન્સ આપનાર અધિકારી અથવા ઇન્સ્પેક્ટરના હુકમથી નારાજ થયેલી કોઇ વ્યક્તિ, ઠરાવેલી રીતે, હુકમ મળ્યાની તારીખથી ત્રીસ દિવસની અંદર અપીલ સત્તામંડળને અપીલ કરી શકશે:

પરંતુ અપીલ સત્તામંડળને ખાતરી થાય કે અપીલ કરનારને પૂરતા કારણસર સમયસર અપીલ કરતા અટકાવવામાં આવ્યો હતો, તો તે, ઉપર્યુક્ત ત્રીસ દિવસની મુદત પૂરી થયા પછી પણ અપીલ સ્વીકારી શકશે.

(૨) આવી કોઇ અપીલ મળ્યેથી, અપીલ સત્તામંડળ, જરૂરી હોય તેવી તપાસ કર્યા પછી અને અપીલ કરનારને સુનવણીની વાજબી તક આપ્યા પછી, પોતે યોગ્ય ગણે તેવા હુકમો કરી શકશે.

(૩) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ અપીલ કરવામાં આવી હોય, ત્યારે અપીલ સત્તામંડળ, પોતે યોગ્ય ગણે તેવા સમયગાળા માટે અને તેવી બોલીઓ અને શરતો મુજબ લાઇસન્સ આપનાર અધિકારીના હુકમના અમલને રોકી શકશે.

ગુના અને
શિક્ષા.

૧૭. (૧) (૧) અન્યથા નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવ્યું તે સિવાય, આ અધિનિયમની જોગવાઇઓનું ઉલ્લંઘન કરે, અથવા

(૨) પ્રતિબંધિત વિસ્તાર તરીકે જાહેર કરવામાં આવેલા કોઇ વિસ્તાર અથવા તેના ભાગમાં ઢોર રાખે, કલમ ૭ની પેટા-કલમ (૨)માં

ઉલ્લેખ કર્યા પ્રમાણેના નિયત સમયની અંદર જરૂરિયાત મુજબ ઢોરને દૂર કરવામાં નિષ્ફળ જાય,

-તેવી કોઇ વ્યક્તિને, દોષિત ઠરે, વધુમાં વધુ એક વર્ષ સુધીની કેદની અથવા પાંચ હજાર રૂપિયાથી ઓછી નહિ પરંતુ વધુમાં વધુ વીસ હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા તે બન્ને શિક્ષા કરવામાં આવશે.

- (૨) પોતાની સત્તાવાર ફરજો બજાવી રહેલા સ્થાનિક સત્તામંડળના કર્મચારીઓ ઉપર હુમલો કરે અથવા હુમલો કરવાનો પ્રયત્ન કરે અથવા ઢોરને ભગાડી જાય અથવા ઢોરને ભગાડી જવાનો પ્રયત્ન કરે અથવા ઢોર પકડવાની અથવા તેવી અધિકૃત ફરજ દરમિયાન અડચણ ઊભી કરે અથવા ઊભી કરવાનો પ્રયત્ન કરે તેવી કોઇ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓના સમૂહને, દોષિત ઠરે, વધુમાં વધુ એક વર્ષ સુધીની કેદની અથવા પચાસ હજાર રૂપિયાથી ઓછી નહિ પરંતુ વધુમાં વધુ એક લાખ રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા તે બન્ને શિક્ષા કરવામાં આવશે:

પરંતુ રીઢા ગુનેગારને, દોષિત ઠરે, વધુમાં વધુ બે વર્ષ સુધીની અથવા એક લાખ રૂપિયાથી ઓછી નહિ પરંતુ વધુમાં વધુ પાંચ લાખ રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા તે બન્ને શિક્ષા કરવામાં આવશે.

- (૩) ઢોર પકડતી ટીમનો પીછો કરતી અથવા દેખરેખ રાખતી અથવા ટીમના પહોંચવા વિશે બીજાને જાણ કરવા માટેની કોઇ પ્રવૃત્તિઓ કરતી અથવા કરવાનો પ્રયત્ન કરતી કોઇ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓના સમૂહને, દોષિત ઠરે, વધુમાં વધુ ત્રણ મહિના સુધીની કેદની અથવા પાંચ હજાર રૂપિયાથી ઓછા નહિ પરંતુ વધુમાં વધુ દસ હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા તે બન્ને શિક્ષા કરવામાં આવશે:

પરંતુ રીઢા ગુનેગારને, દોષિત ઠરે, વધુમાં વધુ છ મહિના સુધીની કેદની અથવા વીસ હજાર રૂપિયાથી ઓછા નહિ પરંતુ વધુમાં

વધુ એક લાખ રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા તે બન્ને શિક્ષા કરવામાં આવશે.

(૪) આ અધિનિયમ હેઠળનો દરેક ગુનો પોલીસ અધિકારનો અને જામીનપાત્ર રહેશે.

સ્પષ્ટીકરણ.- આ કલમના હેતુ માટે, “રીઢો ગુનેગાર” એ શબ્દો એટલે આ અધિનિયમની જોગવાઈઓના ઉલ્લંઘન માટે અગાઉ જેને શિક્ષા આપવામાં આવી હોય તેવી વ્યક્તિ.

જપ્ત કરેલા ૧૮. ઢોરને જપ્ત કર્યો, સ્થાનિક સત્તામંડળે, ઢોરને કામચલાઉ ઢોરની કોઢમાં અને ઢોરને મુક્ત કરવા તબેલામાં ખસેડવા જોઈશે અને નીચેના પગલાં લેવાં જોઈશે :-
માટેનો દંડ. (ક) ટેગ સાથેના ઢોર:

(૧) સ્થાનિક સત્તામંડળે, લાઇસન્સ ધરાવનારની ઓળખ કરવી જોઈશે અને ઢોર પર લગાડેલા ટેગની ખરાઈ કર્યા પછી, લાઇસન્સ ધરાવનારને નોટિસ આપવી જોઈશે. લાઇસન્સ ધરાવનારે આવી નોટિસના સાત દિવસની અંદર, ઢોરનો દાવો કરવો જોઈશે. દાવા માટેના પુરાવા રજૂ કરવાનો અને દંડનો સમાવેશ થતો હોય તેવી ઠરાવેલી પ્રક્રિયા અનુસર્યા પછી ઢોરને મુક્ત કરવા જોઈશે.

પહેલી વારનો ગુનેગાર – પાંચ હજાર રૂપિયાનો દંડ;

બીજી વારનો ગુનેગાર – દસ હજાર રૂપિયાનો દંડ;

ત્રીજી વારનો ગુનેગાર – પંદર હજાર રૂપિયાનો દંડ;

ફોજદારી કેસ નોંધવો જોઈશે.

(૨) લાઇસન્સ ધરાવનાર સાત (૭) દિવસની અંદર ઢોરનો દાવો કરવામાં ચૂક કરે, તો ઢોરને સ્થાયી ઢોરની કોઢ માં ખસેડવા જોઈશે અને તેની માલિકી સ્થાનિક સત્તામંડળની થશે અને તેવા

કિસ્સામાં લાઇસન્સ ધરાવનાર, ઢોરનો દાવો કરવાને પાત્ર ગણાશે નહિ. આવા કિસ્સામાં, લાઇસન્સ ધરાવનારની સામે ફોજદારી કાર્યવાહી પણ શરૂ કરવી જોઈશે અને તેનું લાઇસન્સ રદ થયેલું ગણાશે.

(ખ) ટેગ વિનાના ઢોર:

આ અધિનિયમ હેઠળ જોગવાઈ કર્યા પ્રમાણે, ઢોરને ટેગ કરેલ ન હોય તેવા કિસ્સામાં, સ્થાનિક સત્તામંડળ દ્વારા આવા ઢોરને જપ્ત કરવા જોઈશે અને સ્થાયી ઢોરની કોઢ માં ખસેડવા જોઈશે.

(ગ) સ્થાનિક સત્તામંડળે, ટેગ સાથે સ્થાયી ઢોરની કોઢ માં રાખેલા ઢોરનો અલગ રેકર્ડ રાખવો જોઈશે. તેવા કોઈ ઢોર, શહેરી વિસ્તારમાં મળી આવે, તો સ્થાયી ઢોરની કોઢના માલિક અથવા મેનેજર ઢોર ટીઠ પચાસ હજાર રૂપિયાના દંડને પાત્ર થશે.

૧૯. માન્ય લાઇસન્સ વિના માલિક મળી આવે અથવા ટેગ વિનાનું ઢોર મળી આવે, તો ઢોર ટીઠ બે હજાર રૂપિયાનો દંડ લેવો જોઈશે. માલિકે દંડ ચૂકવવાનો રહેશે અને સાત દિવસની અંદર લાઇસન્સ માટે અરજી કરવાની રહેશે. લાઇસન્સ મળ્યે, લાઇસન્સ ધરાવનારે પંદર દિવસની અંદર ઢોરને ટેગ કરાવવાના રહેશે. આમાં ચૂક થયેથી, ઢોરને જપ્ત કરવામાં આવશે અને માલિકને એક વર્ષની કેદની શિક્ષા અથવા ઢોર ટીઠ દસ હજાર રૂપિયાથી ઓછી નહિ પરંતુ વધુમાં વધુ વીસ હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા તે બન્ને શિક્ષા કરવામાં આવશે.

નિરીક્ષણ
દરમિયાન
દંડ.

૨૦. આ અધિનિયમમાં જોગવાઈ કર્યા મુજબ ઘાસચારાના વેચાણની જોગવાઈના અપાલન માટે, નીચે જણાવ્યા મુજબનો દંડ કરવામાં આવશે.

ઘાસચારાના
વેચાણ માટે
દંડ.

(ક) પહેલી વારનો ગુનેગાર –દસ હજાર રૂપિયાથી ઓછી નહિ પરંતુ વધુમાં વધુ પચાસ હજાર રૂપિયા સુધીનો દંડ;

(ખ) બીજી વારનો ગુનેગાર – દોષિત ઠર્યેથી, એક મહિનાની મુદત માટે કેદની અથવા પચાસ હજાર રૂપિયાથી ઓછી નહિ પરંતુ વધુમાં વધુ એક લાખ રૂપિયા સુધીના દંડની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

- સન ૧૯૭૪નો ૨ જો. ૨૧. ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ની કલમ ૨૯માં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, પ્રથમ વર્ગના કોઈ મેજિસ્ટ્રેટ માટે, આ અધિનિયમ હેઠળ ગુનાની દોષિત ઠરેલી કોઈ વ્યક્તિ પર, તે કલમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી નાણાકીય મર્યાદાથી વધુ દંડની સજા કરવી કાયદેસર ગણાશે. દંડની સજા સંબંધિત વિશેષ જોગવાઈ.
- સંક્ષિપ્ત રીતે ગુનાની અદાલતી કાર્યવાહી કરવાની સત્તા. ૨૨. ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ની કલમ ૨૬૦ની પેટા-કલમ (૧)માં નિર્દિષ્ટ કરેલા ગુનાની સંક્ષિપ્ત રીતે અદાલતી કાર્યવાહી કરવા માટે તત્સમયે સત્તા આપેલા કોઈ મેજિસ્ટ્રેટ, ફરિયાદીએ અરજી કર્યેથી, આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર કોઈ ગુનાની સદરહુ અધિનિયમની કલમો ૨૬૨ અને ૨૬૫-માં જણાવેલી જોગવાઈઓ અનુસાર છ મહિનાની અંદર અદાલતી કાર્યવાહી કરી શકશે. સન ૧૯૭૪નો ૨ જો.
- તહોમતનામું દાખલ કરવા બાબત. ૨૩. હવાલો ધરાવનાર પોલીસ અધિકારીએ, પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (FIR) નોંધાયાની તારીખથી નેવું દિવસની અંદર, તહોમતનામું દાખલ કરવાનું રહેશે.

પ્રકરણ ૭

પૂરક જોગવાઈઓ

- શુદ્ધિબુદ્ધિથી લીધેલાં પગલાંને રક્ષણ. ૨૪. આ અધિનિયમ હેઠળ શુદ્ધિબુદ્ધિથી કરેલા અથવા કરવા ધારેલા કોઈપણ કૃત્ય માટે, રાજ્ય સરકાર અથવા સ્થાનિક સત્તામંડળ અથવા રાજ્ય સરકારના કોઈ અધિકારી અથવા આ અધિનિયમ હેઠળ નિમાયેલા કોઈ સત્તાધિકારી સામે કોઈપણ દાવો, ફોજદારી કામ અથવા બીજી કાનૂની કાર્યવાહી માંડી શકાશે નહિ.
- આદેશો આપવાની સત્તા. ૨૫. રાજ્ય સરકાર, સ્થાનિક સત્તામંડળને, આ અધિનિયમ, આ અધિનિયમ અને તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા અન્ય કોઈ કાયદા હેઠળ કરવામાં આવેલા નિયમોની જોગવાઈઓના પાલન માટે વખતોવખત, જરૂરી હોય તેવા આદેશો કરી શકશે અને સ્થાનિક સત્તામંડળ, રાજ્ય સરકાર દ્વારા સમય મર્યાદા જો નક્કી કરવામાં આવી હોય, તે (સમય મર્યાદા)માં, આવા આદેશનું પાલન કરવા માટે બંધાયેલ રહેશે.
- નિયમો કરવાની સત્તા. ૨૬. (૧) રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરી શકશે.
- (૨) ખાસ કરીને અને પૂર્વવર્તી સત્તાની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, આવા નિયમો, નિયમોથી ઠરાવવા માટે આ અધિનિયમથી સ્પષ્ટ રીતે ફરમાવવામાં આવ્યું

હોય અથવા છૂટ આપવામાં આવી હોય તેવી તમામ અથવા તે પૈકીની કોઈપણ બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા માટે કરી શકાશે.

(૩) આ કલમ હેઠળ કરેલા તમામ નિયમો, તે કરવામાં આવે તે પછી શક્ય એટલી બનતી ત્વરાએ, ઓછામાં ઓછા ત્રીસ દિવસ સુધી રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે અને જે સત્રમાં તે નિયમો એવી રીતે મૂકવામાં આવ્યા હોય તે સત્ર અથવા તેની તરત પછીના સત્રમાં રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાંથી જે કંઈ રદ કરે અથવા રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાં જે કોઈ ફેરફાર કરે, તેને તે અધીન રહેશે.

(૪) રાજ્ય વિધાનમંડળ એવી રીતે જે કંઈ રદ કરે અથવા તેમાં જે કંઈ ફેરફાર કરે તે રાજપત્રમાં પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવશે અને તેમ થયેથી તે અમલમાં આવશે.

૨૭. આ અધિનિયમનો કોઈપણ મજફૂર, સરકારની અથવા આ અધિનિયમ જ્યાં અમલમાં હોય તેવા શહેરી વિસ્તાર અથવા તેના ભાગના સ્થાનિક સત્તામંડળની માલિકીના કોઈ ઢોરને અને શૈક્ષણિક અથવા સંશોધનના હેતુઓ માટે રાખેલા કોઈ ઢોરને લાગુ પડશે નહિ.

મુક્તિ
આપવા
બાબત.

૨૮. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ, આ અધિનિયમ જ્યાં અમલમાં આવ્યો હોય તેવા કોઈ સ્થાનિક સત્તામંડળ અથવા શહેરી સ્થાનિક મંડળ અથવા તેના કોઈ ભાગને લગતા કોઈ કાયદાની જોગવાઈઓ ઉપરાંતની રહેશે અને તેનાથી તેનું અલ્પીકરણ થશે નહિ.

સ્થાનિક
સત્તામંડળના
કાયદા સાથે
જોડાણ
બાબત.

૨૯. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનો અમલ કરવામાં કોઈ મુશ્કેલી ઊભી થાય, તો રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં હુકમ પ્રસિદ્ધ કરીને, મુશ્કેલીઓ દૂર કરવા માટે જરૂરી અથવા ઇષ્ટ જણાય તેવી, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત ન હોય તેવી જોગવાઈઓ કરી શકશે:

મુશ્કેલીઓ
દૂર કરવાની
સત્તા.

પરંતુ આ અધિનિયમના આરંભથી ત્રણ વર્ષ પૂરા થયા પછી, આ કલમ હેઠળ એવો કોઈપણ હુકમ કરવામાં આવશે નહિ.

(૨) આ કલમ હેઠળ કરેલો દરેક હુકમ, તે કરવામાં આવે તે પછી, શક્ય એટલી બનતી ત્વરાએ રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવો જોઈશે.

સન ૨૦૦૫-
નો ગુજરાતનો
૧૫ મો.

૩૦. કોઈ શહેરી વિસ્તારમાં, આ અધિનિયમ અમલમાં લાવવામાં આવે તે તારીખે, ગુજરાત આવશ્યક ચીજવસ્તુ અને ઢોર (નિયંત્રણ) અધિનિયમ, ૨૦૦૫ અને તે હેઠળ કરેલો કોઈ હુકમ, અનુસૂચિમાં નિર્દિષ્ટ કરેલા ઢોરને અથવા તે અધિનિયમ અથવા આગળ જણાવેલી તારીખ પહેલાંના તે હુકમો હેઠળ કરેલા કોઈ કૃત્ય અથવા કરવાના બાકી હોય તેવા કૃત્યોને સંબંધિત હોય તે સિવાય, તેવા શહેરી વિસ્તાર માટે અથવા તેના સંબંધમાં, લાગુ પડતો બંધ થશે.

રદ કરવા
બાબત અને
અપવાદ.

અનુસૂચિ

(જુઓ કલમ ૨(ત))

૧. ભેંસ;
૨. ગાય;
૩. વાછરડી (વોડકી);
૪. વાછરડા;
૫. આખલા (સાંઢ);
૬. ગાયનું વાછરડું;
૭. ભેંસનું વાછરડું;
૮. બળદ;
૯. બકરાં
૧૦. ઘેટાં;
૧૧. ગધેડાં;

ઉદ્દેશો અને કારણો

રાજ્યમાં શહેરી વિસ્તારોના રહેવાસીઓ, રખડતા ઢોરની સમસ્યાનો સામનો કરી રહ્યા છે. શહેરોમાં મુક્ત રીતે આસપાસ રખડતા ઢોર ગંભીર જોખમ બન્યા છે. ઘણાં લોકોએ અગાઉથી જીવ ગુમાવ્યા છે અને રખડતા ઢોરથી થતા અકસ્માતોને કારણે ઘણાં લોકોને ઇજા પહોંચી છે. આ જોખમ કોઈ કલ્પના કરે તેનાથી વધારે ગંભીર છે. પશુઓ રસ્તાની વચ્ચે દોડતા હોય છે અને અચાનક રસ્તાની વચ્ચે આવતા માર્ગ અકસ્માત સર્જતા હોવાના કારણે મુક્ત રીતે ફરતા ઢોર એ દ્વિચક્રી વાહનચાલકો માટે જોખમરૂપ છે. આ સમસ્યાને હળવી કરવા માટે, ગુજરાત રાજ્યના શહેરી વિસ્તારોમાં, તેવા ઢોરના લાઇસન્સ આપવા અને તેનું નિયમન કરવા અથવા તેના પર પ્રતિબંધ મૂકવા, તેને રાખવા અને તેની હેરફેર માટેની જોગવાઈ કરવા માટે કાયદો અધિનિયમિત કરીને, શહેરી વિસ્તારમાં ઢોરને રાખવા અને તેની હેરફેરની પ્રવૃત્તિઓને નિયંત્રિત કરવાનું જરૂરી જણાયું છે.

આ વિધેયકથી, ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશો સિદ્ધ કરવા ધાર્યું છે.

કલમો અંગેની નીચેની નોંધો, વિધેયકની મહત્વની જોગવાઈઓ સંક્ષિપ્તમાં સમજાવે છે:-

કલમ ૧.- આ કલમથી, અધિનિયમની ટૂંકી સંજ્ઞા, વ્યાપ્તિ, લાગુ પડવા બાબત અને આરંભ માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨.- આ કલમથી, વિધેયકમાં વપરાયેલા અમુક શબ્દોની વ્યાખ્યા કરી છે.

કલમ ૩.- આ કલમથી, શહેરી વિસ્તારમાં લાઇસન્સ વગર ઢોર રાખવા કોઈ વ્યક્તિ પર નિયંત્રણ મૂકવા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૪.- આ કલમથી, લાઇસન્સ માટેની અરજી કરવાની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૫.- આ કલમથી, તેમાં જણાવેલા સંજોગોમાં લાઇસન્સ રદ કરવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૬.- આ કલમથી, શહેરી વિસ્તારોમાં ઢોરને લાવવા પર પ્રતિબંધ મૂકવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

- કલમ ૭.-** આ કલમથી, ઢોર રાખવા માટે કોઈ શહેરી વિસ્તાર અથવા તેના ભાગને પ્રતિબંધિત વિસ્તારો હોવાનું જાહેર કરવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.
- કલમ ૮.-** આ કલમથી, અમુક શરતો હેઠળ હેતુઓ માટે અમુક વિસ્તારોમાં ઢોરની હેરફેરને નિયંત્રિત કરવા માટે સ્થાનિક સત્તામંડળને મંજૂરી આપી છે.
- કલમ ૯.-** આ કલમથી, તેમાં જણાવ્યા મુજબના સંજોગોમાં સ્થાનિક સત્તામંડળ દ્વારા રખડતા ઢોરને જપ્ત કરવાની અથવા પકડવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.
- કલમ ૧૦.-** આ કલમથી જોગવાઈ કરી છે કે વેચાણ કરનાર, સ્થાનિક સત્તામંડળે નક્કી કરેલા સમય દરમિયાન શહેરી વિસ્તારમાં આવેલા ગોચર વિસ્તારોની અંદર અને તેની આસપાસ જ ઘાસચારાનું વેચાણ કરી શકશે. તે, પ્રતિબંધિત વિસ્તારમાં ઘાસચારો વેચવા માટે વેચાણ કરનારને નિયંત્રિત પણ કરે છે.
- કલમ ૧૧.-** આ કલમથી, લાઇસન્સમાં સમાવિષ્ટ વિગતોમાં ફેરફારની અરજી માટેની જોગવાઈ કરી છે.
- કલમ ૧૨.-** આ કલમથી, મુકરર કરેલા સ્થાયી ઢોરની કોઢમાં રાખવા માટે સ્થાનિક સત્તામંડળને ઢોર આપવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.
- કલમ ૧૩.-** આ કલમથી, પર્યાવરણ અથવા જાહેર આરોગ્યને હાનિકારક ન બને તે રીતે ઢોરના મડદાનો નિકાલ કરવા માટેની જોગવાઈ કરી છે. તેનાથી, તેમાં જણાવ્યા મુજબની માર્ગદર્શક સૂચનાઓ હેઠળ ઢોરના મડદાના સલામત નિકાલ કરવા માટેની પણ જોગવાઈ કરી છે.
- કલમ ૧૪.-** આ કલમથી, ઇન્સ્પેક્ટર, તમામ વાજબી સમયે, લાઇસન્સવાળી જગ્યાઓના દરેક ભાગમાં મુક્ત રીતે પ્રવેશ કરી શકશે તે માટેની જોગવાઈ કરી છે. તેનાથી, લાઇસન્સ ધરાવનાર પર, લાઇસન્સવાળી જગ્યાઓની અંદર સહેલાઈથી નજરે પડે તેવા કોઈ સ્થળે તેનું લાઇસન્સ તમામ સમયે પ્રદર્શિત કરવા માટેની અને જ્યારે તેમને તેમ કરવાની જરૂર પડે, ત્યારે નિરીક્ષણ માટે ઇન્સ્પેક્ટરને લાઇસન્સ રજૂ કરવા માટેની ફરજ નાંખવામાં આવી છે.
- કલમ ૧૫.-** આ કલમથી, સરકાર, સમાજ, ખાનગી સંસ્થાઓ, ટ્રસ્ટ, મંડળો વગેરેની મદદથી સ્થાનિક સત્તામંડળ દ્વારા કામચલાઉ ઢોરની કોઢનું બાંધકામ કરવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

- કલમ ૧૬.-** આ કલમથી, લાઇસન્સ આપનાર અધિકારી અથવા ઇન્સ્પેક્ટરના હુકમથી નારાજ થયેલી કોઇ વ્યક્તિ દ્વારા, જે હુકમની સામે અપીલ કરવામાં આવી હોય તે હુકમ મળ્યાની તારીખથી ત્રીસ દિવસની અંદર, અપીલ કરવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.
- કલમ ૧૭.-** આ કલમથી, અધિનિયમ હેઠળ કરવામાં આવેલા ગુના અને તેને લગતા દંડની જોગવાઈ કરી છે.
- કલમ ૧૮.-** આ કલમથી, જપ્ત કરેલા ઢોરને મુક્ત કરવા માટેના દંડની જોગવાઈ કરી છે.
- કલમ ૧૯.-** આ કલમથી, નિરીક્ષણ દરમિયાન નાખવાના દંડ માટેની જોગવાઈ કરી છે.
- કલમ ૨૦.-** આ કલમથી, ઘાસચારાના વેચાણની જોગવાઈના અપાલન માટેના દંડની જોગવાઈ કરી છે.
- કલમ ૨૧.-** આ કલમથી, અધિનિયમ હેઠળ કરવામાં આવેલા ગુના માટે પ્રથમ વર્ગના મેજિસ્ટ્રેટને, ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ની કલમ ૨૯માં નિર્દિષ્ટ કરેલી નાણાકીય મર્યાદાથી વધુ દંડની સજા કરવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૨૨.-** આ કલમથી, કેટલાક ગુનાની સંક્ષિપ્ત રીતે અદાલતી કાર્યવાહી કરવા માટેની મેજિસ્ટ્રેટની સત્તાની જોગવાઈ કરી છે.
- કલમ ૨૩.-** આ કલમથી જોગવાઈ કરી છે કે હવાલો ધરાવનાર પોલીસ અધિકારીએ, પ્રાથમિક માહિતી અહેવાલ (FIR) નોંધાવાની તારીખથી નેવું દિવસની અંદર, તહોમતનામું દાખલ કરવાનું રહેશે.
- કલમ ૨૪.-** આ કલમથી, શુદ્ધબુદ્ધિથી કરેલા કૃત્યો માટે સામાન્ય ક્ષતિપૂર્તિ માટેની જોગવાઈ કરી છે.
- કલમ ૨૫.-** આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, આ અધિનિયમ, આ અધિનિયમ અને તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા અન્ય કોઈ કાયદા હેઠળ કરવામાં આવેલા નિયમોની જોગવાઈઓના પાલન માટે આદેશો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૬.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૭.- આ કલમથી, સરકારની અથવા આ અધિનિયમ જ્યાં અમલમાં આવ્યો હોય તેવા શહેરી વિસ્તાર અથવા તેના ભાગના સ્થાનિક સત્તામંડળની માલિકીના ઢોરને અને શૈક્ષણિક અથવા સંશોધનના હેતુઓ માટે રાખેલા કોઈ ઢોરના સંબંધમાં મુક્તિ આપવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૮.- આ કલમથી જોગવાઈ કરી છે કે આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ, કોઈ સ્થાનિક સત્તામંડળ અથવા શહેરી સ્થાનિક મંડળ અથવા તેના કોઈ ભાગને લગતા કોઈ વિદ્યમાન કાયદાની કોઈ જોગવાઈ ઉપરાંતની રહેશે અને તેનાથી તેનું અલ્પીકરણ થશે નહિ.

કલમ ૨૯.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, અધિનિયમના આરંભથી ત્રણ વર્ષની મુદતની અંદર ઊભી થતી મુશ્કેલીઓ દૂર કરવાની સત્તા મળે છે.

વિનોદભાઈ મોરડીયા

નાણાકીય યાદી

ગુજરાત શહેરી વિસ્તારોમાં ઢોર નિયંત્રણ (રાખવા અને હેરફેર કરવા) બાબત, વિધેયક ૨૦૨૨-થી, ગુજરાત રાજ્યના શહેરી વિસ્તારોમાં, ઢોરના લાઇસન્સ આપવા અને તેનું નિયમન કરવા અથવા તેના પર પ્રતિબંધ મૂકવા, તેને રાખવા અને હેરફેર માટેની જોગવાઈ કરવા ધાર્યું છે. સંબંધિત મ્યુનિસિપલ અધિનિયમોની જોગવાઈઓ અમલમાં લાવવા માટેનું વહીવટી માળખું પહેલાંથી અસ્તિત્વમાં છે અને તેથી, વિધેયક, અધિનિયમિત કરવામાં આવે અને અમલમાં લાવવામાં આવે, તો રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી કોઈ વધારાનો ખર્ચ થશે નહિ.

વિનોદભાઈ મોરડીયા

ધારાકીય સત્તા સોપવાની યાદી

આ વિધેયક, નીચેની બાબતોના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોપણી માટેની જોગવાઈ કરે છે:-

કલમ ૧.- (૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, અધિનિયમ જે શહેરી વિસ્તાર, મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અથવા નગરપાલિકા/ શહેરી સ્થાનિક મંડળને પ્રારંભમાં તે લાગુ પડશે તે તારીખ નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૪)થી, રાજ્ય સરકારને, આવા અન્ય શહેરી વિસ્તાર અથવા વિસ્તારો અથવા તેના ભાગોમાં, અધિનિયમ જે તારીખ અથવા તારીખોથી અમલમાં આવશે તે તારીખ અથવા તારીખો, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે. તેનાથી જુદા-જુદા શહેરી વિસ્તારો અથવા તેના ભાગ માટે જુદી-જુદી તારીખો નક્કી કરવાની પણ સત્તા મળે છે.

કલમ ૨.- (૧) આ કલમના પેટા-ખંડ (થ)ના પરિચ્છેદ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈ કાયદા હેઠળ રચાયેલ કોઈ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અથવા નગરપાલિકાની હદોની અંદરના કોઈ વિસ્તારને સંલગ્ન હોય તેવા વિસ્તારને, આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે, તે જ વિસ્તારના ભાગ તરીકે જાહેર કરવાની સત્તા મળે છે.

(૨) પેટા-ખંડ (થ)ના પરિચ્છેદ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે, રાજ્યમાં અન્ય કોઈ વિસ્તારને, તેના વિકાસ અને વધતી વસ્તીની દ્રષ્ટિએ, શહેરી વિસ્તાર તરીકે જાહેર કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪.- (૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, કોઈ વ્યક્તિ જે ઢોર મેળવે તેણે લાઈસન્સ મેળવવા માટે, આ અધિનિયમના આરંભની તારીખથી નેવું દિવસની મુદતની અંદર અથવા કોઈ વ્યક્તિ ઢોર મેળવે તે તારીખે, ફી સાથે અને સ્વ-એકરાર અને સ્વ-પ્રમાણિત દસ્તાવેજો સાથે જે નમૂનામાં અરજી રજૂ કરવી જોઈશે તે નમૂનો, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૪)થી, રાજ્ય સરકારને, જે રીતે લાઈસન્સ અધિકારી, લાઈસન્સ મંજૂર કરી શકશે અથવા તાજું કરી શકશે તે રીત, નિયમોથી ઠરાવવાની

સત્તા મળે છે; લાઈસન્સ ધરાવનારને જે નમૂનામાં અને જે સમયમર્યાદાની અંદર લાઈસન્સ કાઢી આપવું જોઈશે, તે નમૂનો અને સમયમર્યાદા પણ નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે;

(૩) પેટા-કલમ (૫)ના પરિચ્છેદ (૫)થી, રાજ્ય સરકારને, લાઈસન્સ મંજૂર કરવામાં અથવા તાજું કરવામાં અથવા મંજૂર કરવાનો અથવા તાજું કરવાનો ઈનકાર કરવા માટે જે બાબતો તેમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવી હોય, તે સિવાયની બાબતો, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે;

(૪) આ કલમની પેટા-કલમ (૮)થી, રાજ્ય સરકારને, લાઈસન્સ જે નમૂનામાં કાઢી આપવું જોઈશે અને જે મુદત માટે માન્ય હોવું જોઈશે, તે નમૂનો અને મુદત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૫.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, ઈન્સ્પેક્ટરને એવું જણાય અથવા ધ્યાન પર આવે કે લાઈસન્સ ખોટી રજૂઆત અથવા મહત્વની હકીકતોને છુપાવીને અથવા ખોટા અથવા બનાવટી દસ્તાવેજો અથવા ખોટું નિવેદન રજૂ કરીને અથવા છળકપટથી મેળવેલું છે, તો ઈન્સ્પેક્ટર-એ, લાઈસન્સ ધરાવનારને સુનાવણીની તક આપ્યા પછી, જે રીતે લાઈસન્સ રદ કરવું જોઈશે, તે રીત નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૭.- (૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, સ્થાનિક સત્તામંડળને, પોતાને જાહેર હિતમાં તેમ કરવું યોગ્ય જણાય, તો રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, તે સમગ્ર વિસ્તારને અથવા તે વિસ્તારના ભાગને, પ્રતિબંધિત વિસ્તાર તરીકે જાહેર કરવાની સત્તા મળે છે;

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૪)થી, સ્થાનિક સત્તામંડળને, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ તેના દ્વારા બહાર પાડેલા કોઈ જાહેરનામાને, રાજપત્રમાં, જાહેરનામાથી રદ કરવાની સત્તા મળે છે;

(૩) આ કલમની પેટા-કલમ (૫)થી, રાજ્ય સરકારને, કોઈ વિસ્તારને પ્રતિબંધિત વિસ્તાર તરીકે જાહેર કરવાની અથવા રદ કરવાની સત્તા મળે છે; તેનાથી, રાજ્ય સરકારને, સ્થાનિક સત્તામંડળના જાહેરનામાને રદ કરવાની પણ સત્તા મળે છે.

કલમ ૮.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, જે બોલીઓ અને શરતોને અધીન રહીને, સ્થાનિક સત્તામંડળ, અમુક વિસ્તારોમાં ઢોરની નિયંત્રિત હેરફેરને મંજૂરી આપી શકશે તે, બોલીઓ અને શરતો, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૧.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, લાઇસન્સ ધરાવનારે લાઇસન્સમાં સમાવિષ્ટ કોઇપણ વિગતોમાં ફેરફાર સંબંધી જાણ જે નમૂનામાં ફેરફાર અરજી સાથે જેટલી ફી જોડીને અને જે મુદતની અંદર, ઇન્સ્પેક્ટર-ને કરવી જોઇશે તે નમૂનો, ફી અને તે મુદત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે; તેનાથી અરજદારનું સ્વ-એકરારનામું અને સ્વ-પ્રમાણિત દસ્તાવેજો ઠરાવવાની પણ સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૨.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, ઘરડી ગાય વગેરે જેવા ઢોરની કાળજી રાખવા માટે નાણાની રકમ, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૩.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, જે રકમની સામે સ્મશાનગૃહમાં ઢોરના મડદા આપવા જોઇશે તે રકમ, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે. તેનાથી, જે નાણાની રકમની સામે ઢોરના મડદા કાર્કસ યુટિલાઇઝેશન પ્લાન્ટમાં આપવા જોઇશે તે રકમ પણ, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૬.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, લાઇસન્સ અધિકારી અથવા ઇન્સ્પેક્ટરના હુકમથી નારાજ થયેલી કોઇ વ્યક્તિ, જે રીતે અપીલ સત્તામંડળને અપીલ કરી શકશે તે રીત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૮.- આ કલમની પેટા-કલમ (ક)ના પરિચ્છેદ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, દાવા માટેના પુરાવા રજૂ કરવાનો અને દંડનો સમાવેશ થતો હોય તેવી જે પ્રક્રિયા અનુસર્યા પછી ઢોરને મુક્ત કરવા જોઇશે તે પ્રક્રિયા, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૬.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૯.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, અધિનિયમના આરંભથી ત્રણ વર્ષની મુદતની અંદર ઊભી થતી મુશ્કેલી દૂર કરવાની સત્તા મળે છે.

તારીખ: ૨૨ મી માર્ચ, ૨૦૨૨.

વિનોદભાઈ મોરડીયા.

ગુજરાત વિધાનસભા સચિવાલય

[સન ૨૦૨૨ નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૭.]

ગુજરાત રાજ્યમાં, શહેરી વિસ્તારોમાં, ઢોરના લાઇસન્સ આપવા, તેનું નિયમન કરવા, તેના પર પ્રતિબંધ મૂકવા, તે રાખવા અને તેની હેરફેર કરવા માટે જાહેર હિતમાં જોગવાઈ કરવા બાબત વિધેયક.

[શ્રી વિનોદભાઈ મોરડીયા,

રાજ્ય કક્ષાના શહેરી વિકાસ મંત્રીશ્રી.]

(સન ૨૦૨૨-ના માર્ચ મહિનાની ૨૨ મી તારીખે ગુજરાત સરકારી રાજપત્રમાં પ્રસિદ્ધ કર્યા મુજબ)

ડી. એમ. પટેલ,
સચિવ,
ગુજરાત વિધાનસભા.

GUJARAT BILL NO. 7 OF 2022.

**THE GUJARAT CATTLE CONTROL (KEEPING AND MOVING) IN URBAN
AREAS BILL, 2022.**

Clauses	Content	Page No.
	CHAPTER I PRELIMINARY	
1.	Short title, extent, application and commencement.	2
2.	Definitions.	2
	CHAPTER II APPLICATION FOR LICENCE	
3.	Cattle not to be kept in urban areas without licence.	4
4.	Application for issue or renewal of licence.	4
5.	Cancellation of licenses.	6
	CHAPTER III REGULATION ON MOVEMENT	
6.	Prohibition on import of cattle into urban areas.	7
7.	Prohibited areas for keeping cattle.	7
8.	Movement of cattle.	8
9.	Seizure of free cattle.	8
10.	Sale of fodder.	8
	CHAPTER IV OTHER DUTIES OF THE LICENSEE	
11.	Notice of change in particulars.	9
12.	Proffering of cattle to the Local Authority.	9
13.	Disposal of carcass.	9
	CHAPTER V OTHER RESPONSIBILITIES OF DIFFERENT AUTHORITIES UNDER THE ACT	
14.	Inspection and display of licences.	10
15.	Erection of temporary cattle-sheds.	11
	CHAPTER VI APPEAL AND OFFENCES	
16.	Appeal.	11
17.	Offences and penalties.	11
18.	Penalty for release of seized cattle.	13
19.	Penalty during inspection.	14
20.	Penalty for sale of fodder.	14
21.	Special provision regarding sentence of fine.	14
22.	Power to try offences summarily.	14
23.	Filing of charge-sheet.	15

CHAPTER VII SUPPLEMENTARY PROVISIONS		
24.	Protection of action taken in good faith.	15
25.	Power to give directions.	15
26.	Power to make rules.	15
27.	Exemption.	16
28.	Conjunction with laws of Local Authority.	16
29.	Power to remove difficulties.	16
30.	Repeal and saving.	16
SCHEDULE		17

**THE GUJARAT CATTLE CONTROL (KEEPING AND MOVING)
IN URBAN AREAS BILL, 2022.
GUJARAT BILL NO. 7 OF 2022.**

A BILL

*to provide, in the public interest, for licensing, regulating,
prohibiting, keeping and moving of cattle in urban areas in the
State of Gujarat.*

WHEREAS it is necessary to ensure maintenance of public health and sanitation, which is endangered due to keeping and moving of a large number of cattle in urban areas;

AND WHEREAS it is expedient, in the public interest, to provide for licensing, regulating, prohibiting, keeping and moving of cattle in urban areas in the State of Gujarat and for matters connected therewith;

It is hereby enacted in the Seventy-third Year of the Republic of India as follows:-

CHAPTER I
PRELIMINARY

**Short title,
extent,
application and
commencement.**

1. (1) This Act may be called the Gujarat Cattle Control (Keeping and Moving) in Urban Areas Act, 2022.
- (2) It extends to the whole of the State of Gujarat.
- (3) The provisions of this Act shall apply in the first instance, to Municipal Corporations and Municipalities on such date as the State Government may, by notification in the *Official Gazette*, specify.
- (4) It shall come into force in such other urban area or areas or parts thereof with effect from such date or dates as the State Government may, by notification in the *Official Gazette*, appoint:

Definitions.

2. In this Act, unless the context otherwise requires, -
 - (a) “Appellate Authority” means an officer or authority designated by the State Government as the Appellate Authority for any urban area or part thereof in which this Act has come into force;
 - (b) “cattle” means the animals specified in the Schedule;
 - (c) “cattle-shed” means any building used or intended to be used for the keeping of cattle;
 - (d) “Inspector” means one or more officers appointed by the Local Authority as Inspector or Inspectors for any urban area or part thereof in which this Act has come into force;
 - (e) “Licensing Officer” means one or more officers appointed by the concerned Local Authority as the Licensing Officer or Officers for any urban area or part thereof in which this Act has come into force;
 - (f) “licence” means a licence granted under this Act;

(g) “licensee” means a person or a group of persons or an association or an organization who has been granted a license in respect of a place under this Act who,-

(i) maintains cattle-shed on his premises primarily for consumption of products such as milk by himself or members of his family;

(ii) maintains cattle-shed for the purpose of carrying out commercial activities like selling milk, selling of wool and other activities as permissible by law;

(h) “licensed premises” means premises which have been licensed under this Act including the land appurtenant to the cattle-shed;

(i) “Local Authority” means,-

**Bom. LIX of
1949.**

(i) a Municipal Corporation constituted under the Gujarat Provincial Municipal Corporations Act, 1949;

Guj. 34 of 1964.

(ii) a Municipality constituted under the Gujarat Municipalities Act, 1963;

(j) “permit” means a permit granted under this Act;

(k) “prescribed” means prescribed by rules made under this Act;

(l) “rules” means rules made under this Act;

(m) “Schedule” means Schedule appended to this Act;

(n) “urban area” means,-

(i) any area within the limits of any Municipal Corporation or Municipality constituted under any law for the time being in force and such area contiguous thereto as may be declared by the State Government, by notification in the *Official Gazette*, to be a part of the same area for the purposes of this Act;

- (ii) any other area in the State, which the State Government may, in view of its development and growing population, declare, by notification in the *Official Gazette*, to be an urban area for the purposes of this Act.

CHAPTER II

APPLICATION FOR LICENCE

Cattle not to be kept in urban areas without licence.

3. After the expiry of a period of three months from the date on which this Act comes into force in any urban area or part thereof, no person shall keep or cause to be kept or permit keeping of any cattle in that area or part thereof, except under and in accordance with the conditions of a license granted to him under this Act.

Application for issue or renewal of licence.

4. (1) Within a period of ninety days from the date of commencement of this Act or the date on which any person acquires cattle, the person shall submit an application to obtain licence to the Licensing Officer, in such form, accompanied with such fees and along with such self-declaration and self-certified documents as may be prescribed

(2) The application for renewal of licence shall be submitted within a period of sixty days before expiry of the licence.

(3) Every person making an application for a licence to use any place as a cattle-shed shall state the number of cattle heads to be kept therein and shall be accompanied by an indicative sketch showing the site and extent of the land adjunct to the cattle-shed, if any.

(4) On receipt of the application along with the documents and the fees, the Licensing Officer may grant or renew the licence in such manner as may be prescribed and shall issue, in a prescribed form, a licence to the licensee within the prescribed time limit. The Licensing Officer may refuse to grant or renew the licence, for reasons to be recorded in writing.

(5) In granting or renewing or refusing to grant or renew a licence, the Licensing Officer shall have regard to the following criteria, namely:-

- (i) number of cattle heads in the premises (cattle-shed);
- (ii) suitability of the cattle-shed and arrangements for water supply for drinking, washing and cleaning;
- (iii) arrangements for proper nurturing of younger animals;
- (iv) arrangements for maintenance of cattle during the dry period;
- (v) any other matters as may be prescribed.

(6) The Licensing Officer may issue a licence for specific number of cattle heads based on the adequacy and availability of the premises in consideration.

(7) The licensee shall, on receipt of the license, tag his cattle within a period of fifteen days.

(8) Every licence issued under this Act shall be in such form and valid for such period as may be prescribed.

(9) Only one licence shall be applied for a specific premises. In case multiple licences are to be applied for a large area with the same address, then each application should clearly mention the distinct premises under consideration.

(10) A licensee shall keep cattle- heads in such number as approved in the licence. Any additional cattle-head shall be sold or proffered within a period of sixty days from the date of issuance of the licence. Any failure to do so shall result in cancellation of the licence or prescribed penalty or both.

(11) In case the licensee transfers the licensed premises to another person, the new owner shall apply for change in the name in the existing licence for such premises along with the registered sale deed or rental agreement, etc. within thirty days. In case, the new owner does not intend to use the licensed premises, he shall intimate the Licensing Officer for cancellation of licence within thirty days.

(12) In case of change in number of cattle heads, the licensee shall inform the Inspector within thirty days of this change. The Inspector shall evaluate the

adequacy and availability of the licensed premises, namely, the additional cattle heads. In case the Inspector finds the adequacy and availability in the cattle-shed, he shall change the number of cattle heads in the existing licence and the licensee shall get the additional cattle tagged within fifteen days from the date of approval by the Inspector.

(13) In case the Inspector finds there is no sufficient adequacy and availability in the cattle-shed, the licensee shall be required to sell or proffer the cattle to a permanent cattle-shed within sixty days from the date of such notice from the Inspector.

**Cancellation
of licenses.**

5. (1) If at any time, it is found or brought to the notice of the Inspector that the licence has been obtained by misrepresentation or suppression of material facts or by submitting false or forged documents or false declaration or fraud, the Inspector shall, after giving an opportunity of being heard to the Licensee, cancel the licence in such manner as may be prescribed.

(2) The Inspector may, in any case where there is a breach of the provisions of this Act or the rules made thereunder or breach of the conditions of a licence by the licensee, by the reasons to be recorded in writing, suspend the licence for such period as he deems fit.

(3) The licence shall be cancelled in case of offences for a specific time period as mentioned in this Act.

(4) In case of cancellation of licence, the licensee shall be required to sell or proffer the cattle within three months from the date of such cancellation.

(5) In case of cancellation of the licence, the owner shall not be eligible to apply for a new licence for the same premises for the next one year from the date of cancellation.

CHAPTER III

REGULATION ON MOVEMENT

6. (1) No person shall bring into any urban area declared so under this Act, any cattle from outside, except for slaughterhouses without prior permission of the Local Authority and in accordance with the conditions of the permit. All cattle in any case shall be moved in vehicles only.

Prohibition on import of cattle into urban areas.

(2) The permission or permit shall not be necessary in the case of any cattle passing through the area in the course of their journey to another outside area. All cattle in any case shall be moved in vehicles only.

(3) No cattle shall be moved or crossed over from the prohibited area and any such act shall be an offence under this Act.

(4) The Local Authority may accord relaxation to newly merged regions in urban area as notified under this Act with respect to timelines, offences, etc. Such relaxation shall be given for a period of twelve months after which this Act shall be applicable in such urban area.

7. (1) Notwithstanding anything contained in this Act, the Local Authority may, at any time after the date on which this Act comes into force in any urban area or part thereof, by notification in the *Official Gazette*, declare the whole area or part of that area, to be the prohibited area, if it thinks fit so to do in the public interest.

Prohibited areas for keeping cattle.

(2) On and after the date of such declaration, no licence shall be granted in respect of any premises in the prohibited area and any such licence already granted and in force in respect of any such premises in the prohibited area shall stand cancelled on the expiry of three months from the said date or on the expiry of the remaining period of the licence, whichever is earlier. The person concerned shall remove all his cattle from the prohibited area within a period of three months from the date of the said notification issued under sub-section (1).

(3) The Local Authority shall publicly disclose and notify such prohibited areas.

(4) Notwithstanding anything contained in sub-sections (1) and (2), The Local Authority may, at any time, in the public interest, by notification in the *Official Gazette*, rescind any notification issued by it under sub-section (1), in respect of the whole or any part of that area specified in that notification and may, at any time, by like notification issued under sub-section (1), re-declare that area or part thereof as a prohibited area from the date specified in such subsequent notification.

(5) Notwithstanding anything contained in this section, the State Government may, at any time, by notification in the *Official Gazette*, declare any area as the prohibited area or withdraw any area as the prohibited area. The notification of the State Government shall supersede the notification of the Local Authority.

**Movement of
cattle.**

8. The Local Authority may allow restricted movement of cattle in certain areas on such terms and conditions as may be prescribed.

**Seizure of
free cattle.**

9. Notwithstanding anything contained in this Act, the Local Authority may, capture or seize cattle if,-

- (a) found in the prohibited areas;
- (b) found in the urban areas not designated as licensed premises.

**Sale of
fodder.**

10. (1) A seller shall sell fodder only in and around the grazing areas located in the urban areas during the time determined by the Local Authority.

(2) A seller shall not sell fodder in the prohibited areas declared under sub-sections (1) and (5) of section 7.

CHAPTER IV
OTHER DUTIES OF THE LICENSEE

- 11.** (1) Subject to the provisions of this Act, the Licensee shall inform the Inspector by making an application in such form, accompanied by such fee and along with such self-declaration and self-certified documents and within such period as may be prescribed, regarding any change in any of the particulars contained in the licence. **Notice of change in particulars.**
- (2) The Inspector shall, on receiving such application, make the necessary change in the licence.
- 12.** (1) A licensee may proffer his cattle to the Local Authority in the designated permanent cattle sheds. The cattle such as aged cow, etc. shall be tendered against a sum of money as may be prescribed. **Proffering of cattle to the Local Authority.**
- (2) The list of permanent cattle sheds shall be issued by the Local Authority where cattle shall be proffered.
- 13.** On the death of a cattle, the licensee shall dispose the carcass in a way which shall not be harmful either to the environment or to the public health. The licensee shall follow the following guidelines for safe disposal of carcass, namely:- **Disposal of carcass.**
- (a) Incineration: The Local Authority shall identify areas for setting up of incinerators of cattle carcass. A licensee may tender the carcass in an incinerator against a sum of money as may be prescribed;
 - (b) Carcass utilization plant: The Local Authority in consultation with the Urban Local Body shall identify areas for setting up of carcass utilization plants. A licensee may tender the carcass in these plants against a sum of money as may be prescribed;
 - (c) Deep burial: The carcass shall be buried underground. The Licensee shall ensure that the burial site is away from any underground water sources or from areas that may reduce the

chance of water adulteration. After deep burial, the carcass shall be covered with slaked lime, bleaching powder and crystal salt:

Provided that the cattle which has died due to infectious disease shall not be buried but it shall only be incinerated.

CHAPTER V
OTHER RESPONSIBILITIES OF DIFFERENT AUTHORITIES
UNDER THE ACT

**Inspection
and display
of licences.**

- 14.** (1) The Inspector shall, at all reasonable times, have free access to every part of the licensed premises.
- (2) Any Inspector or the Appellate Authority or any officer authorized either by the Inspector or by the Appellate Authority, may, at any reasonable time, enter and inspect any cattle shed or premises in order to ascertain whether any cattle are being kept or brought there without a licence or permit or in contravention of any other provisions of this Act or the rules made thereunder or of the conditions of the licence, if he has a reason to believe that cattle are being so kept or brought, as the case may be.
- (3) The Licensing Officer may visit the premises in order to ascertain that any cattle or the arrangements made for keeping such cattle, in respect of which an application for grant or renewal of a licence is under process.
- (4) Every licensee shall keep his licence exhibited at all times in some prominent place within the licensed premises and shall produce the licence to the Inspector for inspection whenever he shall require to do so.
- (5) The Inspector may at any time direct that —
- (i) all articles in the licensed premises be removed from the premises in case of spread of epidemic disease;

- (ii) the walls, floors and ceilings of the licensed premises be cleaned and washed; and
- (iii) all the rubbish in the licensed premises be collected and disposed of in such manner as may be directed.

15. (1) The Local Authority shall earmark areas which shall be developed as temporary cattle-sheds.

Erection of temporary cattle-sheds.

(2) The Local Authority shall construct temporary cattle-sheds with the help of Government, community, private players, trusts, associations, etc. and shall be responsible for its maintenance.

CHAPTER VI APPEAL AND OFFENCES

16. (1) Any person aggrieved by an order of the Licensing Officer or Inspector, may, in the prescribed manner, prefer an appeal to the Appellate Authority within thirty days from the date of receipt of the order:

Appeal.

Provided that the Appellate Authority may entertain any appeal after the expiry of the period of thirty days aforesaid, if it is satisfied that the appellant was prevented by sufficient cause from filing the appeal in time.

(2) On receipt of any such appeal, the Appellate Authority may, after making such inquiry as may be necessary and giving reasonable opportunity to the appellant to be heard, pass such orders as it thinks fit.

(3) Where an appeal is preferred under sub-section (1), the Appellate Authority may stay the enforcement of the order of the Licensing Officer for such period and on such terms and conditions as it thinks fit.

17. (1) Any person who-

- (i) contravenes the provisions of this Act, unless otherwise specified, or

Offences and penalties.

(ii) keeps the cattle in any area or part thereof declared as a prohibited area, fails to remove such cattle as required within a stipulated time as referred to in sub-section (2) of section 7, shall, on conviction, be punished with imprisonment for a term which may extend to one year or with fine which shall not be less than five thousand rupees but which may extend to twenty thousand rupees, or with both.b

- (2) Any person or a group of persons who commits assault or attempts to commit assault on the staff of the Local Authority performing their official duty, or drives away or attempts to drive away cattle, or creates or attempts to create hurdles during cattle catching or such official duty, shall on conviction, be punished with imprisonment for a term which may extend to one year or with fine which shall not be less than fifty thousand rupees but which may extend to one lakh rupees, or with both:

Provided that the repeat offender shall, on conviction, be punished with imprisonment for a term which may extend to two years or with fine which shall not be less than one lakh rupees but which may extend to five lakh rupees, or with both.

- (3) Any person or a group of persons, following or monitoring the cattle catching team and committing or attempts to commit any activities to communicate others about arrival of teams, shall on conviction, be punished with imprisonment for a term which may extend to three months or with fine which shall not be less than five thousand rupees but which may extend to ten thousand rupees, or with both:

Provided that the repeat offender shall, on conviction, be punished with imprisonment for a term which may extend to six months or with fine which shall not be less than twenty thousand rupees but which may extend to one lakh rupees, or with both.

(4) Every offence under this Act shall be cognizable and bailable.

Explanation.- For the purpose of this section, the term “repeat offender” shall mean a person who has been previously punished for contravention of the provisions of this Act.

18. Upon seizure of the cattle, the Local Authority shall move the cattle to the temporary cattle-sheds and take following actions, namely:-

Penalty for release of seized cattle.

(a) Cattle with tagging:

(i) The Local Authority shall identify and give notice to the licensee after verifying the tag affixed on the cattle. The licensee shall claim the cattle within seven days of such notice. The cattle shall be released after following prescribed process which shall involve submission of proof for claim and penalty.

First time offender –penalty of five thousand rupees;

Second time offender –penalty of ten thousand rupees;

Third time offender –penalty of fifteen thousand rupees;

criminal case shall be registered

(ii) If the licensee fails to claim the cattle within seven days, the cattle shall be shifted to a permanent cattle-shed and shall be owned by the Local Authority and in such case the Licensee shall not eligible to claim the cattle. In such a case, criminal proceedings shall also be initiated against the licensee and his licence shall stand cancelled.

(b) Cattle without tagging:

In case, the cattle head is not tagged as provided under this Act, such cattle shall be seized by the Local Authority and shall be shifted to the permanent cattle-shed.

- (c) The Local Authority shall keep a separate record of cattle kept in the permanent cattle-shed with tagging. Any such cattle, if found in the urban area shall lead to a penalty of fifty thousand rupees per cattle head on the owner or manager of the permanent cattle-shed.

Penalty during inspection.

19. If an owner is found without valid licence or cattle is found non-tagged, then a penalty of rupees two thousand per cattle head shall be levied. The owner shall pay the fine and apply for licence within seven days. Upon receiving the licence, the licensee shall get the cattle tagged within fifteen days. Failing this, the cattle shall be seized and the owner shall be punished with imprisonment which may extend to one year or a penalty which shall not be less than ten thousand rupees but which may extend to twenty thousand rupees per cattle head, or both.

Penalty for sale of fodder.

20. Non-compliance with the provision of sale of fodder as provided in this Act, shall lead to penalty as mentioned below:

- (a) First time offender – penalty which shall not be less than ten thousand rupees but which may extend to fifty thousand rupees;
- (b) Second time offender – on conviction, be punished with imprisonment for a term of one month or with fine which shall not be less than fifty thousand rupees but which may extend to one lakh rupees.

Special provision regarding sentence of fine.

21. Notwithstanding anything contained in section 29 of the Code of Criminal Procedure, 1973, it shall be lawful for any Magistrate of the First Class to pass a sentence of fine exceeding the pecuniary limit specified in that section, on any person convicted of an offence under this Act.

2 of 1974.

Power to try offences summarily.

22. Any Magistrate empowered for the time being to try in a summary way the offences specified in sub-section (1) of section 260 of the Code of Criminal Procedure, 1973 may, on an application made by the prosecution, try in accordance with the provisions contained in sections 262 and 265 of the said Code for any offence punishable under this Act within six months.

2 of 1974.

23. The Police Officer in-charge shall be required to file the charge-sheet within ninety days from the date of filing of First Information Report.

Filing of charge-sheet.

CHAPTER VII SUPPLEMENTARY PROVISIONS

24. No suit, prosecution or other legal proceedings shall lie against the State Government or local authority or any officer of the State Government or any authority appointed under this Act, for anything which is in good faith done or intended to be done under this Act.

Protection of action taken in good faith.

25. The State Government may issue such directions to the Local Authority, from time to time as may be required for compliance of the provisions of this Act, the rules made under this Act and under any other law for the time being in force and the Local Authority shall be bound to comply with such direction in the time line if, fixed by the Government.

Power to give Directions.

26. (1) The State Government may, by notification in the *Official Gazette*, make rules for carrying out the purposes of this Act.

Power to make rules.

(2) In particular and without prejudice to the generality of the foregoing powers, such rules may be made to provide for all or any of the matters expressly required or allowed by this Act to be prescribed by rules.

(3) All rules made under this section shall be laid for not less than thirty days before the State Legislature as soon as possible after they are made and shall be subject to rescission by the State Legislature or to such modification as the State Legislature may make during the session in which they are so laid or the session immediately following.

(4) Any rescission or modification so made by the State Legislature shall be published in the *Official Gazette*, and shall thereupon take effect.

Exemption.

27. Nothing in this Act shall apply to the cattle belonging to the Government or to the Local Authority of the urban area or part thereof in which this Act has come into force and to any cattle kept for educational or research purposes.

Conjunction with laws of Local Authority.

28. The provisions of this Act shall be in addition to, and not in derogation of the provisions of any law relating to any Local Authority or Urban Local Body or part thereof in which this Act has come into force.

Power to remove difficulties.

29. (1) If any difficulty arises in giving effect to the provisions of this Act, the State Government may, by an Order published in the *Official Gazette*, make such provisions, not inconsistent with the provisions of this Act, as appear to it to be necessary or expedient for removing the difficulty:

Provided that no such order shall be made under this section after the expiry of three years from the commencement of this Act.

(2) Every order made under this section shall be laid as soon as possible, after it is made, before the State Legislature.

Repeal and saving.

30. On the date on which this Act is brought into force in any urban area, the Gujarat Essential Commodities and Cattle (Control) Act, 2005 and any order made thereunder shall cease to apply to the cattle specified in the Schedule, for or in relation to such urban area, except as respects anything done or omitted to be done under that Act or those orders before the date aforesaid.

**Guj. 15 of
2005.**

SCHEDULE
(See section 2(m))

1. Buffaloes;
2. Cows;
3. Heifers;
4. Calves;
5. Bulls;
6. Cow calf;
7. Buffalo calf;
8. Bullock;
9. Goat;
10. Sheep;
11. Donkey.

STATEMENT OF OBJECTS AND REASONS

The residents of the urban areas in the State are grappling with the problem of stray cattle. Stray cattle roaming around freely in the cities have become a serious menace. Several lives have already been lost and many have been injured due to accidents involving stray cattle. The menace is more serious than one imagines. Free-roaming cattle is a threat to two-wheeler riders as animals run on the middle of the road and all of a sudden move sideways causing road accidents. To mitigate the problem, it is considered necessary to restrict the activities of keeping and movement of cattle in the urban areas by enacting a law to provide for licensing and regulating or prohibiting, keeping and movement of such cattle in the urban areas of the State of Gujarat.

The Bill seeks to achieve the aforesaid objects.

The following notes on *clauses* explain, in brief, the important provisions of the Bill:-

Clause 1.- This clause provides for short title, extent, application and commencement of the Act.

Clause 2.- This clause defines certain terms used in the Bill.

Clause 3.- This clause provides for restriction on a person to keep cattle in urban areas without licence.

Clause 4.- This clause provides for making an application for licence.

Clause 5.- This clause provides for the cancellation of licence in the circumstances as mentioned therein.

Clause 6.- This clause provides for the prohibition on import of cattle in urban areas.

Clause 7.- This clause provides for the declaration of any urban area or part thereof to be the prohibited area for keeping cattle.

Clause 8.- This clause allows the local authority to restrict the movement of cattle in certain areas for purposes under the certain conditions.

Clause 9.- This clause provides for seizure or capture of free cattle by the Local Authority in the circumstances as mentioned therein.

Clause 10.- This clause provides that the seller can sell fodder only in and around the grazing areas located in the urban area during the time determined by the Local Authority. It also restrict the seller to sell fodder in the prohibited area.

Clause 11.- This clause provides for application of change in particulars contained in the licence.

Clause 12.- This clause provides for the proffering of cattle to the Local Authority in designated permanent cattle-sheds.

Clause 13.- This clause provides for the disposal of carcass in a way which shall not be harmful either to the environment or to the public health. It also provides for safe disposal of the carcass under the guidelines as mentioned therein.

Clause 14.- This clause provides that the Inspector shall, at all reasonable times, have free access to every part of the licensed premises. It also cast duty on the licensee to keep his licence exhibited at all times in some prominent place within the licensed premises and shall produce the licence to the Inspector for inspection whenever he shall required to do so.

Clause 15.- This clause provides for erection of temporary cattle-sheds to be constructed by the Local Authority with the help of Government, community, private players, trusts, associations, etc.

Clause 16.- This clause provides for preferring an appeal, by any person aggrieved by an order of the Licensing Officer or the Inspector, within

thirty days from the date of receipt of order against which the appeal is preferred.

Clause 17.- This clause provides for offences committed under the Act and penalties thereof.

Clause 18.- This clause provides for penalty for release of seized cattle.

Clause 19.- This clause provides for the penalty to be imposed during the inspection.

Clause 20.- This clause provides for the penalty for non-compliance with the provision of sale of fodder.

Clause 21.- This clause empowers the Magistrate of First Class to pass the sentence of fine exceeding the pecuniary limit specified in section 29 of the Code of Criminal Procedure, 1973, for the offences committed under the Act.

Clause 22.- This clause provides for the power of the Magistrate to try certain offences summarily.

Clause 23.- This clause provides that the Police Officer in-charge shall be required to file the charge-sheet within ninety days from the date of filing of First Information Report.

Clause 24. - This clause provides for usual indemnity for acts done in good faith.

Clause 25.-This clause empowers the State Government to give directions for compliance of the provisions of this Act, the rules made under this Act and under any other law for the time being in force.

Clause 26.- This clause empowers the State Government to make rules, by notification in the *Official Gazette*, for carrying out the purposes of the Act.

Clause 27. - This clause provides for the exemption with respect to the cattle belonging to the Government or the Local Authority of the urban

area or part thereof in which the Act has come into force and to any cattle kept for educational or research purposes.

Clause 28.- This clause provides that the provisions of this Act shall be in addition to and not in derogation of, any provision of any existing law relating to any local authority or Urban Local Body or part thereof.

Clause 29.- This clause empowers the State Government to remove difficulties arising within a period of three years from the commencement of the Act.

VINODBHAI MORADIYA,

FINANCIAL MEMORANDUM

The Gujarat Cattle Control (Keeping and Moving) in Urban Areas Bill, 2022 seeks to provide for licensing and regulating or prohibiting, keeping and movement of cattle in urban areas in the State of Gujarat. The administrative set up already exists for carrying into effect the provisions of the relevant Municipal Acts and as such, the Bill if enacted and brought into force, would not involve any additional expenditure from the Consolidated Fund of the State.

VINODBHAI MORADIYA,

MEMORANDUM REGARDING DELEGATED LEGISLATION

This Bill provides for delegation of legislative powers in the following respects:-

Clause 1.- (i) Sub-clause (3) of this clause empowers the State Government to specify by notification in the *Official Gazette*, the date on which and the Urban area, Municipal Corporation or Municipality/ Urban Local Body to which the Act shall apply in the first instance;

(ii) sub-clause (4) of this clause empowers the State Government to appoint, by notification in the *Official Gazette*, the date or dates with effect from which the Act shall come into force in such other Urban area or areas or parts thereof. It also empowers to appoint different dates for different urban areas or part thereof.

Clause 2.- (i) Para (i) of sub-clause (n) of this clause empowers the State Government to declare by notification in the *Official Gazette*, the area contiguous to any area within the limits of any Municipal Corporation or Municipality, constituted under any law for the time being in force, to be a part of the same area for the purposes of the Act;

(i) Para (ii) of sub-clause (n) of this clause empowers the State Government to declare by notification in the *Official Gazette*, any other area in the State, which the State Government may, in view of its development and growing population, to be an urban area for the purposes of the Act.

Clause 4.- (i) Sub-clause (1) of this clause empowers the State Government to prescribe by rules, the form in which, the fees accompanied with which and the self-declaration and self-certified documents alongwith which any person who acquires cattle shall submit an application to obtain licence, within a period of ninety days

from the date of commencement of the Act or the date on which any person acquires cattle.

(ii) sub-clause (4) of this clause empowers the State Government to prescribe by rules, the manner in which the licensing officer may grant or renew the licence; it also empowers to prescribe by rules, the form in which and the time limit within which, the licence shall be issued to the licensee;

(iii) para (v) of sub-clause (5) of this clause empowers the State Government to prescribe by rules, the matters other than the matters as specified therein, for granting or renewing or refusing to grant or renew a license;

(iv) sub-clause (8) of this clause empowers the State Government to prescribe by rules, the form in which and the period of validity for which, the licence shall be issued.

Clause 5.- Sub-clause (1) of this clause empowers the State Government to prescribe by rules, the manner in which the Inspector shall, after giving an opportunity of being heard to the Licensee, cancel the licence if it is found or brought to the notice of the Inspector that the licence has been obtained by misrepresentation or suppression of material facts or by submitting false or forged documents or false declaration or by fraud.

Clause 7.- (i) Sub-clause (1) of this clause empowers the Local Authority to declare, by notification in the *Official Gazette*, the whole urban area or part of that area, to be the prohibited area, if it thinks fit so to do in the public interest;

(ii) sub-clause (4) of this clause empowers the Local Authority to rescind, by notification in the *Official Gazette*, any notification issued by it under sub-section (1);

(iii) sub-clause (5) of this clause empowers the State Government to declare or withdraw, by notification in the *Official Gazette*, any area to be the prohibited area; it also empowers the State Government to supersede the notification of the Local Authority.

Clause 8.- This clause empowers the State Government to prescribe by rules, the terms and conditions subject to which the Local Authority may allow restricted movement of cattle in certain areas.

Clause 11.- Sub-clause (1) of this clause empowers the State Government to prescribe by rules, the form in which, the fee to be accompanied with the application of change and the period within which, the licensee shall inform to the Inspector regarding the change in any of the particulars contained in the licence, it also empowers to prescribe the self-declaration of the applicant and self-certified documents.

Clause 12.- Sub-clause (1) of this clause empowers the State Government to prescribe by rules, the sum of money against which the cattle such as aged cow, etc. shall be tendered.

Clause 13.- This clause empowers the State Government to prescribe by rules, the sum of money against which the carcass in an incinerator shall be tendered. It also empowers to prescribe by rules, the sum of money against which the carcass in the carcass utilization plant shall be tendered.

Clause 16.- Sub-clause (1) of this clause empowers the State Government to prescribe by rules, the manner in which any person aggrieved by an order of the Licensing Officer or Inspector, may prefer an appeal to the Appellate Authority.

Clause 18.- Para (i) of sub-clause (a) of this clause empowers the State Government to prescribe by rules, the process, involving submission of proof for claim and penalty as mentioned therein, followed which the cattle shall be released.

Clause 26.- This clause empowers the State Government to make rules, by notification in the *Official Gazette*, for carrying out the purposes of the Act.

Clause 29.- This clause empowers the State Government to remove, by notification in the *Official Gazette*, difficulties arising within a period of three years from the commencement of the Act.

Dated the 22nd March, 2022.

VINODBHAI MORADIYA.

GUJARAT LEGISLATURE SECRETARIAT

GUJARAT BILL NO. 7 OF 2022.

A BILL

*to provide, in the public interest, for
licensing, regulating, prohibiting, keeping
and moving of cattle in urban areas in the
State of Gujarat.*

**[SHRI VINODBHAI MORADIYA,
MINISTER OF STATE FOR URBAN
DEVELOPMENT]**

(As published in the Gujarat Government Gazette
of 22nd March, 2022)

D.M.PATEL,
Secretary,
Gujarat Legislative Assembly.